

GLASILO OBČANOV

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE
DELOVNEGA LJUDSTVA LITIJA

24. 12. 1941

NOVEMBER 1987, ŠTEVILKA 10/11

Popraznična razmišljanja

Za nami so prazniki. S streh in drogov so sneli zastave, prazničnemu počitku in brezdelju sledijo spet delovni dnevi. Življenje se utirja v običajne kolesnice in teče, kot pravimo, dalje.

Mar niso prav taki praznični dnevi tista priložnost, ko v miru in zbrano premisliš dogodke preteklih dni, na novo urediš vtise in si dopoveš to in ono?

In zaveš se znova, kot že tolikokrat, da je naše gospodarstvo in z njim vred naše celotno družbeno življenje v globoki krizi. Da se majejo številna še do včeraj trdna spoznanja o življenju. Ljudje smo zdaj pogostokrat kar precej zbegani. Poskočijo cene, kar naenkrat in za toliko in toliko, delavci se odločajo za prekinitve dela (kot da bi se bali besede štrajk), inflacija se veča, protinflacijski ukrepi so v enem delu države razumljeni kot čudežno zdravilo, drugod pa se govori o neučinkovitosti. Pojavljajo se najrazličnejši pritiski, delegati so preglasovani, javlja se tako imenovani slovenski sindrom. In še bi lahko naštevali. Vsak dan se pojavljajo govorci, ki vedo, kako iz krize (morda bo kdo tudi to razmišljanje proglasil za kaj takega), da človek ne ve, komu naj še verjame.

Premišljuješ, analiziraš, primerjaš. V šoli so te učili o dneh najbolj slavne zgodovine, ko je šlo za biti ali ne biti proti tolikokrat močnejšemu sovražniku. Mar takrat ni bilo še huje, situacija toliko težja? Sami, goloroki, proti do zob oboroženemu sovražniku. Kaj je takrat združevalo ljudi? Seveda, skupna usoda, skupna ogroženost! Pa ogromna ljudska sila, ki se je pri nas tako avtentično udeležala v naši OF. Zakaj popuščamo danes, od kod malo-dušje, premajhna motiviranost, ko vse to vendarle imamo tudi danes?

In prideš do spoznanja, da ključ do vsega prav gotovo držimo v svojih rokah. Samo ljudstvo mora HOTETI, drugače so vsi programi in ukrepi samo kup papirja. Resnično.

Vstaneš, prižgeš radio in slišiš — kot v teh dneh tolikokrat že: AVNOJ. In veš, da je tu tisti vir, kjer se bomo napajali tudi poslej. Trajen in čist. Vse drugo so leporečja in prazne kombinacije.

Vsak čas bo nasulo belega snega. Prihajajo prve snežinke. Za jutrišnji nov dan. Naj bo deloven, optimističen. Drugačen, saj je že čas!

J. Sevljak

Vsem delovnim ljudem
in občanom
ISKRENE ČESTITKE
ob 29. novembru —
dnevu republike

Občinska skupščina Litija
Izvršni svet
in družbenopolitične organizacije

**ZA OBČINSKI PRAZNIK
TRADICIONALNI
7. SPOMINSKI PLANINSKI
POHOD NA TISJE
BO V NEDELJO, 13. DECEMBRA
1987**

- START: MED 7. in 10. URO IZPRED SPOMENIKA NOB V LITJI
 - OB 11. URI BO NA TISJU SLOVESNOST
 - IZ V. KOSTREVNICE BODO VOZILI POSEBNI AVTOBUSE V LITJO
- UDELEŽENCI PREJMEJO:

ZA 1. POHOD IZKAZNICO
ZA 2. POHOD BRONASTO ZNAČKO
ZA 4. POHOD SREBRNO ZNAČKO
ZA 7. POHOD ZLATO ZNAČKO
ZA 10. POHOD PLAKETO

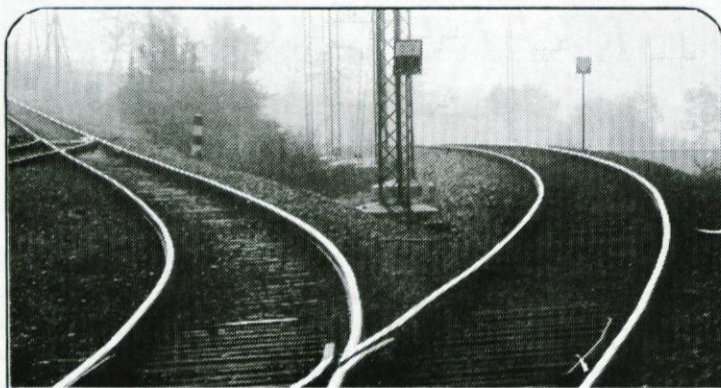
POHOD BO v vsakem vremenu.

POKROVITELJ POHODA: IZVRŠNI SVET SKUPŠČINE OBČINE LITJA

Gospodarska gibanja v obdobju januar—september 1987

V obračunskem obdobju januar — september so vse organizacije združenega dela v občini kljub zaostreni gospodarski situaciji izkazale pozitivne rezultate gospodarjenja.

- V zunanjetrgovinsko menjavo se je v tem obdobju vključilo devet organizacij združenega dela, ki so v poprečju izvozile za 47,7% več blaga kot v enakem obdobju preteklega leta. Uvoz je bil manjši od primerjalnega obdobja za 3,5%, stopnja pokritja uvoza z izvozom pa se je povečala od 66,3% v prvih devetih mesecih leta 1986 na 101,4% v letošnjem letu, kar je v precejšnji meri posledica dejstva, da niso bila izvršena vsa plačila v tujino.
- Rezultati obsežnejših investicijskih vlaganj v letu 1986 se odražajo letos v stalnem naraščanju fizičnega obsega proizvodnje, ki je bil konec septembra

PRIREDITVE

OB PRAZNIKU OBČINE LITIJA, 24. 12. 1987

11. december ob 19. uri: koncert MPZ Lipa Litija in MPZ Polšnik v dvorani na Stavbah v Litiji

12. in 13. december od 9. do 15. ure: strelsko tekmovanje z zračno puško za člane, mladince in pionirje v strelskem domu Šmartno

13. december od 7. do 10. ure: tradicionalni sedmi spominski planinski pohod na Tisje od spomenika NOB v Litiji do spomenika NOB na Tisju; proslava na Tisju ob 11. uri

16. december ob 17. uri: otvoritev razstave mladih likovnih ustvarjalcev v avli Skupščine občine Litija

18. december od 16. do 20. ure: občinsko tekmovanje radiotelegrafistov

19. december ob 8. uri: tradicionalni XV. orientacijski pohod po poteh II. štajerskega bataljona na Tisje za enote TO, ZRVS, mladinskih in drugih organizacij

19. decembra ob 11. uri: otvoritev mehaniziranega skladišča lesa in lupilne linije (ob 30-letnici Lesne industrije Litija)

20. december ob 9. uri: tradicionalni šahovski turir v restavraciji Pošta v Litiji

21. december: zaključek odprtega prvenstva Litije v kegljanju na Kegljjišču v Litiji

22. december ob 17. uri: proslava dneva JLA v avli Osnovne šole Franc Rozman-Stane Šmartno

24. december ob 18. uri: osrednja proslava ob prazniku občine Litija na gradu Bogenšperku

25. december: zaključek izgradnje čistilne naprave Usnjarne Šmartno

26. december od 9.30 do 24. ure: »Enajsta šola« v dvorani na Stavbah v organizaciji Centra interesnih dejavnosti mladih

že za 5,3% večji kot v enakem obdobju lani. Zaloge v gospodarstvu pa so se zmanjšale v poprečju za 3,9%.

- Investicijska dejavnost organizacij združenega dela s področja gospodarstva je v pretežni meri usmerjena v zamenjavo zastarele in iztrošene opreme, deloma pa tudi v posodobitev proizvodnih procesov.

- Največja investicija v letošnjem letu v naši občini je gradnja čistilne naprave za čiščenje industrijskih odpadkov v IUUV TOZD Usnjarna Šmartno, ki bo predvidoma zaključena pred koncem leta. V Lesni industriji Litija so nadaljevali z montažo lupilnega stroja Meles. V SCT TOZD Industrija apna Kresnice so zgradili odplakovalni bazen ter montirali primarni drobilec v kamnolomu Ušenišče.

- Poprečni mesečni čisti osebni dohodek na zaposlenega v gospodarstvu občine je v tem obdobju

znašal 207.168 din in je bil za 120% višji kot v enakem obdobju lani. Najvišji poprečni mesečni osebni dohodki so bili izplačani v Mizarstvu Gabrovka 297.730 din), najnižji pa v delovni organizaciji Transportne naprave Dole (162.658 din).

- Na področju družbenih dejavnosti je bila izkazana izguba le v občinski zdravstveni skupnosti Litija, in sicer v višini 210.915.936 din.

- Masa sredstev za bruto osebni dohodek zaposlenih v negospodarstvu občine se v letošnjem letu usklajuje z rastjo teh sredstev v občinskem gospodarstvu. V devetih mesecih leta 1987 so najvišje povprečne mesečne osebne dohodke izplačali v Zdravstvenem domu Domžale, TOZD Zdravstveno varstvo Litija (313.255 din), najnižje pa v Vzgojnovarstveni organizaciji Litija (221.743 din).

Milena Rappl

Večnamenska dvorana v Litiji bo!

Ker se v zadnjem času širijo v Litiji v zvezi z izgradnjo večnamenske dvorane vsemogoče govornice — med drugim tudi ta, da se zbrana sredstva uporabljajo za druge namene — smo obiskali predsednika odbora za izgradnjo večnamenske dvorane tovariša Jožeta Mirtiča in mu s tem v zvezi zastavili nekaj vprašanj.

Tovariš predsednik, kako daleč smo v prizadevanjih za izgradnjo večnamenske telovadnice v Litiji?

Samoprispevek normalno teče. Sredstva se zbirajo na računu Predilnice Litija, ki se obrestujejo po obrestnih merah, določenih z zakonom.

Menili smo, da se mora dvorana vključiti v projekt ureditve

enotnega jedra stare Litije. Zato dela na konkretnem projektu še niso bila razpisana, pač pa so bila razpisana dela za zazidalni načrt ureditve starega jedra Litije. V to naj se vključi tudi večnamenska dvorana. V tej fazi se sproži upravni postopek za pridobitev lokacijskega dovoljenja, pridobitev razpolagalne pravice uporabe potrebnih funkcionalnih zemljišč,

treba je poskrbeti za možnosti preselitve ljudi, ki živijo na bodočem gradbenem območju.

Dana je naloga, da se za ta objekt pripravi investicijsko tehnična dokumentacija v smislu določil zakona o gradnji objektov, na podlagi vseh potrebnih dokumentov bo izdelana kasneje tudi sama projektna naloga. Izdela se finančna konstrukcija, izvedejo se

Jože Mirtič, predsednik gradbenega odbora za izgradnjo večnamenske dvorane

7. srečanje PDMG Slovenije

Jeseni, ko se v gozdovih začno prelivati barve od zelenih, rumenih in rdečih do rjavih, je tu mesec oktober. Če zamišljen opazuješ gozdove, se ti zazdi, da je gozdno pobočje kot paleta ognjenih zubljev. Tedaj se zaveš, da je pred nami mesec požarne varnosti.

V tem času se mladi gasilci (MG) iz vse Slovenije srečujejo, spoznavajo in predstavljajo s svojim znanjem, veščinami in izdelki. Letos je bilo že 7. SREČANJE PDMG Slovenije, tokrat v Sežani. Zakaj ravno tam, ni težko uganiti. Kraševci so v večnem strahu pred ognjem, posebno v naravi. Z njim se bojujejo leto za letom, včasih manj, drugič bolj uspešno. Da bi požarno varnostno kulturo dojeli boljše tudi vsi mladi na Krasu — v Sežani, so MG iz vse Slovenije ravno tu dokazovali, kaj znajo o požarni zaščiti, kako rokujejo z določenimi gasilnimi pripomočki, ter likovno, literarno in tehnično pokazali, kaj vse se lahko zgodi, kjer zagospodari ogenj in sploh malomaren (celo uničujoč) odnos do okolja, v katerem živimo.

Na 7. SREČANJE PDMG Slovenije je prišlo 62 ekip. Občino Litija so zastopala PDMG z Dol, iz Jevnice, Kresnic, z Vač in iz Zavrstnika (OŠ Šmartno). Vsaka skupina je nesla s seboj 3 likovna dela, literarne sestavke in tehnične izdelke na temo Preprečujemo požare. Pri tem so MG pomagali učitelji OŠ in posamezniki. Pionirji MG so ves september in del oktobra marljivo vadili posamezne gasilske veščine in se učili, da bi bili testni odgovori čim boljše.

V petek, 16. 10. 1987, so od 12. — 13. ure v Sežano prihajali MG z mentorji. Takoj so se prijavi- li, oddali svoje izdelke in denar od 200 prodanih srečk (500 din) igre PLAMEN. Denar je namenjen za ureditev doma na Travnici gori, kjer naj bi bilo rekreacijsko letovanje in zimovanje MG.

Povedati moram še, da je le 23 PDMG prodalo vse srečke, za kar so jih nagradili s praktičnimi nagradami na zaključni prireditvi (pri žrebanju). Nato so vsi odšli na kosilo. Po njem je bil zbor vseh MG in mentorjev pred gasilskim domom Sežana. Zbrane so pozdravili predstavniki GZ Slovenije in domačini. Sledrilo je tekmovanje: pisanje testov v OŠ na temo Preprečujemo požare, izvedba gasilskih športnih disciplin pred gasilskim domom v trojkah, pionirji likovniki pa so v avli OŠ izdelovali likovna dela na temo Ohranimo naše okolje. Zadnje je nagovorila

predstavnica šole in inšpektorica za likovni pouk iz Zavoda za šolstvo Slovenije tov. Bercetova.

Po opravljenem delu so MG sprejeli njihovi sovrstniki in jih pospremili na svoje domove v Sežani. Mentorji smo se odpeljali v Lipico, kjer je bilo posvetovanje o delu z MG, organizirala ga je republiška GZ. Na njem so nas predstavniki gasilcev in Zavoda za šolstvo seznanili z novostmi, pripomočki, nasveti in o NOVOSTI, da z letošnjim šol. letom uvajajo v 8. r. OŠ 11 ur dela iz gasilskega znanja (teoretično in praktično) kot redni obvezni letni program. Dejali so: »Če hočemo izboljšati požarno varnost, moramo že učence OŠ seznaniti, KAKO ravnati, da ne bo prišlo do požara, in KAJ storiti, če nastane.« In res je tako. Besedo so imeli tudi mentorji. Poyedali so svoje težave in tudi uspehov niso skrivali. Čas je zares hitro mineval, še bi razpravljali, a v drugem prostoru je že čakala večerja in nato družabno srečanje mentorjev.

Drugi dan smo se vrnili v Sežano, kjer so nas pozdravljali zadovoljni obrabi MG in njihovih gostiteljev. Skupaj smo odšli na otvoritev razstave likovnih, literarnih in tehničnih del. Bilo je kaj videti in prebrati. Komaj smo se odtrgali od zanimivih risb, plakatov... že smo hiteli v športno dvorano, kjer so svoje znanje merile še 3 prvouvrščene ekipe iz skupine A in 3 iz skupine čb. Med njimi so bili tudi MG z Vač. Prireditve KVIZ so popestrili domači pevci, recitatorji, plesalci in oblikovalci prostora. Odgovore so ocenjevali sodniki in obiskovalci so s ploskanjem nagradili najboljše. Tu so bili razglašeni nekateri rezultati, izvedeno je bilo žrebanje in še kaj. Pionirji MGZ Vače so dosegli 2. mesto na KVIZU.

Po končanem KVIZU smo se skupaj odpeljali v Lipico, kjer smo gledali program dresurnega jahanja, si ogledali kobilarno in galerijo in se ob 12.30 zbrali v jedilnici hotela, kjer nas je čakalo kosilo. Tu so bile razdeljene palete za likovna in plakete za tehnična dela. Tudi teh smo bili deležni, zlato plaketo sta prejela za maketo gasilski dom PDMG Dole in Kresnice za lutko GASILEC. Vsa naša društva so bila nagrajena, ker so prodala vse srečke.

Tako je minilo srečanje in po 14. uri so drug za drugim zabrneli motorji avtomobilov, ki so odpeljali v vse smeri. Pozdravi, klci in mahanje rok so se izgubljali v daljavi, le v sebi je vsak nosil prijetne in koristne vtise s 7. SREČANJA PDMG v Sežani.

Eva Kovič

pripravljala dela, izda razpis, izbere ponudnika in preda gradbišče izvajalcu.

S pravnega vidika je treba še razčistiti vprašanje o nosilcu investicije. Ali bo investitor Predilnica ali krajevna skupnost.

Odbor za izgradnjo je pregledal program dela izvajanja. Menimo, da je treba glede na vložena sredstva pripraviti ponudbo za inženiring za to usposobljeni delovni organizaciji, ki bo v celoti vodila vse strokovne zadeve. Odločitev o dvorani bo sprejeta na podlagi strokovnih priprav. Zaenkrat o tem, kakšna bo dvorana, odločitve še ni.

Tovariš predsednik, mnoge občane zanima, kje bo stala večnamenska dvorana. Bi nam lahko vsaj približno opisali lokacijo?

Lokacija je v podaljšku nove občine v smeri proti Zasavju. Pravzaprav v trikotniku med občino, šolo in nekdanjo (zdaj že porušeno) Kraljevo hišo. Lahko pa bi se reklo tudi na lokaciji, kjer je bila nekoč predvidena kinogledališka dvorana s knjižnico.

In kdaj naj bi se predvidoma začela dela?

Takoj ko se bo zbralo toliko sredstev, da se investicija lahko prične. Pridobitev vseh soglasij in izdelava projektov bo predvidoma tekla skozi vse leto 1988. Računamo, da bi se dela za izvajanje oddala ob koncu leta 1988 oziroma v začetku leta 1989.

Tovariš Mirtič, za vaše odgovore najlepša hvala!

Pogovor zapisal: J. S., foto: GO

• V Litiji so se pred dnevi sestali naš domačin narodni heroj Franc Poglajen-Kranjc, predsednik OO ZZB NOV Litija tovariš Ivan Belec-Beli in predsednik SO Litija tovariš Mirko Kaplja in se pogovorili o problematiki asfaltiranja partizanske magistrale v naši občini. (Foto: M. Šušaršič)

• V oktobru so v Litiji ustanovili samoupravno interesno skupnost za pospeševanje proizvodnje hrane in zagotavljanje osnovne preskrbe občine Litija.

• 19. novembra so se na Bogenšperku zbrali predstavniki TO ljubljanske pokrajine in svečano proslavili obletnico svojega delovanja. Ob tej priložnosti so najbolj zaslužnim podelili tudi spominske plakete. (Foto: M. Šušaršič)

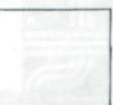
• Da akcija Dajmo industriji odpadne surovine dobro teče, kaže tudi tale posnetek pred trgovino na Graški Dobravi. Škoda je le, da se zabojnik ne prazni pogosteje, pogled na sicer lično embalažo bi bil znatno lepši. (Foto: Zofka) (Novice zbral: J. S.)

• Zakonca Karel in Marija Virant z Grbinske ceste sta imela letos res dobro letino. Na svoji njivi sta pridelala tudi dve buči — velikanki, ena je tehtala 62 kg, druga pa 55 kg. Nenavadno, kaj! (Foto: Zofka)

• Člani OO ZK iz Litije so se skupaj z delegacijo DPO pred tedni spustili v jaške zagorskega rudnika, da bi si od blizu ogledali, kako se pridobiva črno zlato. Vsi so bili enotnega mnenja, da je trdo rudarjevo delo še premalo ovrednoteno. (Foto: B. V.)

TEKOVNOSTI
OBČINE LITIJA

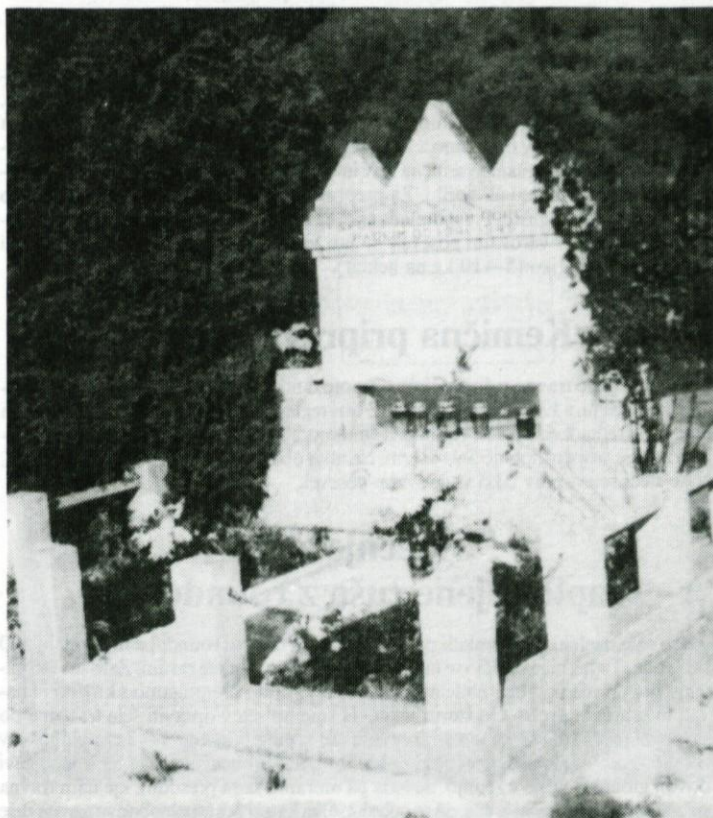

• V Litiji so v času od 19. do 23. oktobra organizirali I. teden upokojevcev občine Litija. V sredo, 21. oktobra, so v avli SO odprli razstavo ročnih in likovnih del, v petek, 23. oktobra, pa je bila v dvorani na Stavbah zaključna prireditev, na kateri je sodeloval tudi njihov pevski zbor pod vodstvom dirigenta Ivana Kolarja. (Foto: Zofka)

• 13. novembra so imeli v Predilnici volitve v samoupravne organe. Delavci so volili člane novega delavskega sveta, samoupravne delavske kontrole in disciplinske komisije.

• Ob prazniku mesta Litija, 18. oktobra, so na svečani akademiji v avli SO Litija podelili letošnja krajevna priznanja. Prejeli so jih: Zvone Ulanec, Tonka Pungerčar, Vera Hauptman, Medved, Zdravstveni dom Litija, gradbeni odbor iz Gradca in uredništvo Glasila občanov. V kulturnem programu so sodelovali sindikalni pihalni orkester, pevski zbor društva upokojevcev iz Litije in učenci OS Litija. (Foto: M. Šušaršič)

• Ob dnevu mrtvih so zagorele svečke ob vseh spominskih obeležjih in grobiščih padlih v občini. Posnetek je z grobišča na Vačah. (Foto: GO)

Okolje naše vsakdanje

Občinski komite za planiranje in družbenoekonomski razvoj je pri Razvojnem centru Celje naročil izdelavo strokovne študije o oceni onesnaženosti okolja na območju občine.

Ker bodo izsledki te študije dobra osnova za izdelavo kakršnihkoli dokumentov, ki obravnavajo posege v prostor — o tem so se na zborih občinske skupščine seznanili tudi delegati — smo v želji, da v nekaj nadaljevanjih predstavimo to gradivo tudi vam, spoštovani bralci, danes zaprosili za uvodno besedo avtorice študije Darko Domitrovič-Uranjek, dipl. geogr. soc. Našemu povabilu se je rada odzvala in nam povedala naslednje:

Namen naloge je, da predvsem na dveh segmentih, to je onesnaženosti ozračja in onesnaženosti površinskih voda, ocenimo, kakšno je stanje. Drugič pa, da opozorimo na probleme odpadkov, bodisi komunalnih kot tudi tistih posebnih, nevarnih. Ob vsem tem pa moramo opozoriti na posledice onesnaženosti okolja. V nalogi tudi navajamo podatke o poškodovanosti lišajev, ki so eden od indikatorjev čistosti ozioroma nečistosti zraka. Poškodovanje litijskih gozdov posredno kaže, da je stanje vendarle resno, predvsem v severovzhodnem delu občine. To je posledica sorazmerno velikih emisij iz termoelektrarne Trbovlje kot tudi zagorskega bazena.

Iz vseh teh segmentov smo zbrali vse možne, razpoložljive podatke. Poleg količinskih pokazateljev smo opozorili tudi na vrste onesnaževalcev. Okolje v

litijski občini je, to že lahko trdimo, že prizadeto! Seveda, deloma na osnovi lokalnih virov onesnaževanja, deloma pa tudi na osnovi transporta onesnaženosti iz sosednjih območij.

Menim, da je naloga solidna osnova, na kateri je treba delati dalje. To je analiza stanja z usmeritvijo naše pozornosti na vire onesnaženosti. Zdaj je treba izdelke družbeno verificirati, ljudi je treba seznaniti preko javnih občil, povedati jim, kje smo, in jim dvigniti ekološko zavest. V občini je treba sprejeti program sankcij in zahtev do onesnaževalcev, v naslednji fazi pa skrbeti za normalno delovanje, normalno tehnološko disciplino.

Voda je že onesnažena do neke mere, zrak sicer še ne toliko. Če se bomo neodgovorno obnašali, nam lahko grozi tudi to.

J. S., foto: M. Šušaršič

IZ KMETIJSTVA

OBNOVA TRAVNE RUŠE

Zaradi nepravilne rabe ali slabega oskrbovanja travna ruša pogosto opeša. Zato se odločimo za obnovo travne ruše, kar je še posebej nujno, če so se razbohotili razni trdoživi pleveli in manjvredne trave.

Preoravanje travne ruše

Najprimernejši čas za preoravanje travne ruše je jesen. Preorano ledino nato zgozdaj spomladi obdelamo s krožno brano in predsetvenikom do mrvičaste strukture, ki je primerna za setev. Potrosimo 80—100 kg čistega fosforja, 120—160 kg kalija in 50 kg dušika. Setev opravimo z žitno sejnalnico v vrste 15—20 cm narazen. Seje-mo ločeno najprej mešanico semena trav in nato mešanico semena detelj. Setev moramo opraviti v marcu ali aprilu. Za preoravanje travne ruše in setev pa se lahko odločimo tudi v avgustu. Pri spomladanski setvi moramo obvezno sejati travno delteljno mešanico v varovalni posevek — jari ječmen (90 kg semena na hektar) ali mnogocvetno ljuljko (5—10 kg na hektar).

Kemična priprava zemlje

Zapleveljeno travno rušo uničimo z gramoxanom in reglenom. Škropimo spomladi, ko ozeleni, s 13 litri gramoxana in 3 litri reglana ter 600 l vode na hektar. S tem uničimo vse nadzemne dele rastline. Temu mora obvezno slediti površinska obdelava zemlje vsaj do globine 5—10 cm. Na tako obdelano zemljo potrosimo gnojila. Nato sledi setev, prav tako v varovalni posevek.

Uničenje stare zapleveljene ruše z roundopom

Ko ruša ozeleni, jo spomladi škropimo s 5—10 litri roundopa in najmanj 500 litri vode. Ta herbicid uniči vse nadzemne in podzemne dele rastlin. Zato po škropljenju ni potreba posebna obdelava zemlje, ki jo samo prerahljamo s krožno in navadno brano ali frezo. Opozoriti velja, da smemo setev opraviti šele tri tedne po škropljenju s herbicidom. Paziti moramo, da seme pride vsaj 2—3 cm globoko v zemljo. Zato sejalne cevi primerno obtežimo, da se konica lemeža na koncu cevi dovolj globoko zarije v zemljo. Seveda pa moramo sami presoditi, kje nam travna ruša slabi, in prav sedaj je čas, da se odločimo, za kateri postopek obnove travne ruše se bomo odločili.

Aktiv mladih združnikov M-KZ Litija

V Litiji ustanovili društvo za varstvo okolja

Prejšnji mesec je bila v Litiji ustanovna skupščina društva za varstvo okolja. Udeležilo se je kar precej občanov, ki jim ni vseeno, v kakšnem okolju živijo. Pri obravnavi smernic za delo društva so razpravljali opozorili na vrsto problemov v okolju, ki se kažejo tako v naši občini kot drugod. Vsi so izražali tudi pripravljenost za reševanje teh vprašanj in pa seveda za takšne posege v naravo in prostor, ki ne bodo povzročali upuščenja ter trajnih kvarnih posledic za zdravo življenje.

V litijski občini bo na osnovi ugotovitev iz razprave potrebno poskrbeti predvsem za sanacijo tistih problemov, ki se pojavljajo kot »naši« lokalni onesnaževalci. Velikokrat je bila omenjena Industrija apna Kresnice, ki tamkajšnjim prebivalcem povzroča obilo težav s prahom in hrupom pa

splošna onesnaženost voda, zraka in okolja z odlaganjem odpadkov, predvsem v gozdove, struge potokov in ob samotne poti.

Na ustanovni skupščini so se dogovorili, da bo novo ustanovljeno društvo skušalo v svoje vrste pridobiti čim več članov, saj si prav od tega obetajo največ splošne koristi. Za predsednico društva so izvolili Ivo Slabe, profesorico iz Litije. Izvršilni odbor društva se je že sestel na prvi seji, kjer so se dogovorili tudi o pričetku izvajanja programov. Ena izmed prvih nalog, ki se je bo društvo lotilo, bo »napad« na odlagališča odpadkov, ki se na črno nahajajo vsepovsod. Pri tem bodo sodelovali tudi mladi iz osnovnih šol in drugi, ki so pripravljeni kaj storiti za lepše in bolj zdravo okolje.

Š. S.

KRAJEVNA SKUPNOST ŠMARTNO

Živahna razprava na skupščini krajevne skupnosti

V drugi polovici oktobra je privlačen dnevni red privabil na skupščino Krajevne skupnosti Šmartno rekordno število občanov. Le-ti so zavzeto sodelovali pri obeh osrednjih točkah dnevnega reda: pri poročilu o poteku del prvega krajevnega samoprispevka in v razpravi o poimenovanju ulic v Šmartnem in na Ustju. Šmarčani že težko pričakujejo usposobitev dvorane in drugih prostorov v Zadržnem domu za kulturne prireditve, saj naraščajoči kulturni dejavnosti v kraju šolski prostori postajajo pretesni. Na delo komisije, ki je pripravila predlog poimenovanja ulic, krajanji niso imeli večjih pripomb, zavzeli so se le na ime Cerkovnik, ki bi ga morali ohraniti zanamcem.

Skupščini je prisostvoval tudi litijski župan Mirko Kaplja, ki je pohvalil dosedanje napore krajevne skupnosti za napredek kraja, seznanil prisotne z deli, ki se predvidevajo predvsem na komunalnem področju, obenem pa se je zavzel, da je treba ohraniti in obnoviti središče kraja, sicer ga bo doletela enaka usoda, kot je staro Litijo.

Nove vsebine vključujejo v delo vse več občanov

Dobro obiskana programsko volilna konferenca KK SZDL Šmartno je ocenila, da je delo te organizacije v zadnjih

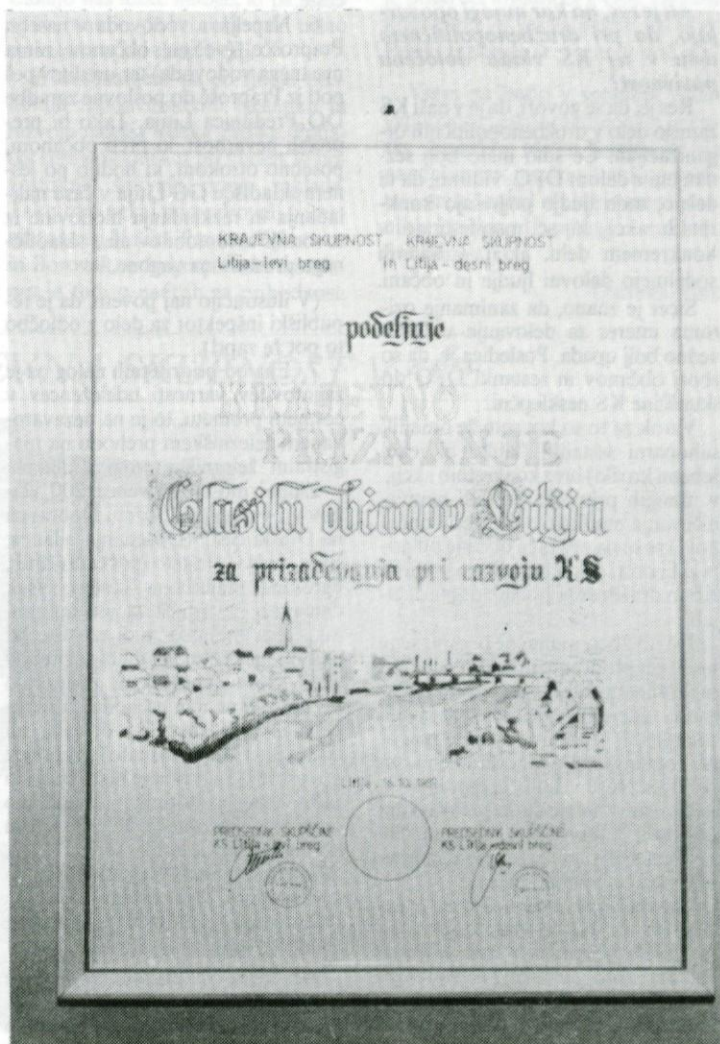

ZAKAJ TAKO? Na dvorišču zadržnega doma v Šmartnem že dve leti »počiva« kup lesa, ki je nekdaj služil za ostrežje. Preperel in razmetan les ne kvari le videza, ampak onemogoča tudi dovoz k drvarnicam. Se bo našel kdo, ki bo to nepotrebno navlako odstranil? (Foto: A. M.)

dveh letih močno zaživelo. Njeno predsedstvo, ki ga je vodil Tomaž Malenšek, je uvrstilo v svoj program vrsto nalog, kot so: večja množičnost, javnost dela, pomoč mladini, skrb za zdravo okolje, poživitev društvenega in družabnega življenja, krepitev delegatskega sistema, skrb za večjo prometno varnost in druge.

Prvič se je zgodilo, da smo na konferenci lahko prisluhnili poročilu o uspešnosti poslovanja dveh največjih delovnih organizacij v kraju — Usnarne in Kovine, o svojem delu, uspehih in težavah pa so poročali tudi vodje delegacij in raznih društev, tako da nam je za razpravo že zmanjkovalo časa. Novo izvoljena konferenca šteje 20 članov, predsedstvo, ki ga bo še nadalje vodil Tomaž Malenšek, pa 7 članov. Programske usmeritve za delo SZDL v naslednjem štiriletnem obdobju so prisotni potrdili poleg že navedenih nalog, ki jim je organizacija že doslej posvečala največ pozornosti, pa naj od prihodnjih omenim še ustanovitev sekcije za varstvo okolja, prizadevanja za zgraditev pločnika od spomenika na Ustju do Zdravstvenega doma in skrb za večjo povezavo z organizacijami združenega dela v kraju.

Boris Žužek

Ob prazniku mesta Litija sta KS Litija — levi in desni breg podelila krajevno priznanje tudi našemu Glasilu občanov za prizadevanja pri razvoju KS (Foto: M. Šuštaršič)

ZAKAJ TAKO?

Naš vsakdanji kruh

Kruh, ki ga pečejo v šmarski pekarni, je zelo slabe kvalitete. Velikokrat je na pol pečen, kar škoduje našemu zdravju. Čudim se, da tega ne vidijo odgovorni inšpektorji in zdravstveni delavci, ki skrbijo za naše zdravje. Le kje je tu odgovornost?

Pogovor s predsednikom sveta krajevne skupnosti

Ciril Golouh, delavec RSNZ Ljubljana, v Litiji že od leta 1973, stanuje na Graški 31 A. Predsednik sveta KS je od februarja 1987, pred tem je bil predsednik soseske Gradec.

Tovariš predsednik, svojo funkcijo ste prevzeli pred slabim letom. Kakšni občutki so vas prevevali pri tem?

Izvolitev za predsednika sveta KS pomeni veliko zaupanje občanov, delovnih ljudi in predstavnikov družbenopolitičnih organizacij, hkrati pa to pomeni prevzem odgovornosti, del in nalog, ki jih mora predsednik sveta s člani sveta opravljati v temeljni celici — to je v krajevni skupnosti.

Mislím, da je sestava sveta KS takšna, ki pokriva celotno območje krajevne skupnosti, kar nam bo tudi omogočalo, da bomo tekoče spremljali probleme, ki pestijo občane v soseskah, in jih tudi v okviru naših pristojnosti in možnosti reševali.

Zavedam se, da svet KS nakopičenih problemov ne bo mogel rešiti sam, vendar bomo te reševali ob pomoči občanov, delovnih ljudi v sodelovanju s samoupravno komunalno skupnostjo ter drugim dejavniki v krajevni skupnosti.

Ali je res, na kar mnogi opozarjajo, da pri družbenopolitičnem delu v tej KS vlada določena pasivnost?

Res je, da se govori, da je v naši KS zamrlo delo v družbenopolitičnih organizacijah. Če smo malo bolj seznanjeni z delom DPO, vidimo, da te delajo, toda ljudje pogrešajo konkretnih akcij ki se manifestirajo v konkretnem delu, akcij, v katerih sodelujejo delovni ljudje in občani.

Sicer je znano, da zanimanje oziroma interes za delovanje v DPO vedno bolj upada. Posledica je, da so zbori občanov in sestanki DPO do skupščine KS nesklepčni.

Vzrok za to so kot sem že omenil, suhoparni sestanki (lahko bi rekel debatni krožki) brez konkretnih akcij, v mnogih primerih pa tudi neuresničevanje predlogov ali pobud občanov; vse to pa odvrča občane od pripravljenosti delovanja tako v organih KS in družbenopolitičnih organizacijah.

Da družbenopolitične organizacije niso bolj prodorne, to se pravi, da nimajo za sabo baze, nam kažejo pokazatelji udeležbe občanov na raznih prireditvah, izpostavil pa bi še posebno komemoracijo pred spomenikom padlim v NOB v Litiji za dan mrtvih, katere so se udeležili le maloštevilni občani. (Če bi ne bilo nastopajočih, bi le nekaj občanov strmelo v spomenik brez izobčenih zastav).

Katerih težiščnih nalog se je lotila ali se namerava lotiti vaša krajevna skupnost v tem mandatu? Prosimo, če ste pri naštevanju čisto konkretni?

Krajevna skupnost samostojno s sredstvi, s katerimi razpolaga, ne more iti v večja investicijska vlaganja, ker so le-ta za današnji čas minimalna.

Naši načrti temeljijo na srednjeročnem planu SO Litija, srednjeročnem planu samoupravne komunalne skupnosti Litija ter planih ŽTP Ljubljana.

V teh planih in planih krajevne skupnosti Litija—levi breg je planirano v srednjeročnih planih 1986—1990 naslednje:

1. Ureditev podhoda in perona na železniški postaji Litija z ureditvijo dohodnih poti z Graške ceste in Praprošče. ŽTP—Ljubljana bo pristopila k realizaciji tega projekta, takoj ko bodo zagotovljena finančna sredstva.

2. Obnova javne razsvetljave v naselju Praprošče.

3. Ureditev Topilniške in predilniške ulice.

4. Obnova kanalizacije ob Graški cesti.

5. Postavitev avtobusnih postajališč na Graški Dobravi, na Bevkovici ulici pri osnovni šoli Dušan Kveder-Tomaž ter na regionalni cesti Litija—Ljubljana pri podhodu iz Graške ceste.

6. Napeljava vodovoda v naselju Praprošče (večina občanov nima mestnega vodovoda) ter ureditev peš poti iz Praprošče do poslovne zgradbe DO Predilnica Litija. Tako bi preprečili nevarnost, ki preti občanom, posebno otrokom, ki hodijo po lesnem skladišču GG Litija v času nakladanja in razkladanja hlodovine iz tovornih avtomobilov ali s skladiščnega prostora na vagono.

(V ilustracijo naj povem, da je republiški inšpektor za delo z odločbo to pot že zaprl).

7. Ena od prioritarnih nalog pa je zagotovitev varnosti udeležencev v cestnem prometu, to je na nezavarovanem železniškem prehodu na magistralni železniški progi Ljubljana—Zidani most (frekvenca 200 vlakov v 24 urah) pri Jožetu Dobravcu na Graški cesti. (Dosedanja bilanca: štirje mrtvi, nešteto poškodovanih, ogromna materialna škoda). Vsak dan preži nevarnost za vse uporabnike tega prehoda, tudi na tiste, ki najbolj nasprotujejo, da bi se prehod zaprl. Resno vprašujem, ali morajo res umirati na tem prehodu naši krajanji, tovariši, marljivi delavci, ali bomo spet mirno čakali križem rokovo žrtev. Ta problem bo treba rešiti za vsako ceno in prekiniti nadaljnjo črno kroniko, zato je že svet KS in komite za SLO in DS sprejel sklep, da o tem seznanimo pristojne v SO Litija s predlogom, da se prehod zapre, za prizadete pa se problem reši na drug ustrezen način.

Ali vam je znana nadaljnja usoda litijskega semaforja?

Veste, o tem semaforju bi lahko povedal marsikaj. Kolikor mi je znano, semafor ni bil postavljen z namenom, kateremu naj bi služil, postavitve je zasledovala drug cilj, zato

smatram, da je bila to ena izmed zgrešenih investicij.

Tudi če bi danes deloval, bi prejel oviral promet kot pa pospeševal pretočnost prometa, v nasprotnem primeru, če udeleženci v prometu ne bi upoštevali svetlobnih prometnih znakov, pa bi prihajalo še pogosteje do prometnih nesreč.

Toda mnenja sem, da bi na semaforju lahko vseeno utripala rumena luč in tako opozarjala voznike na zaznamovan prehod za pešce. Hkrati pa bi rad opozoril uničevalce družbenega premoženja, naj vsaj semaforju prizanesejo, če se že drugim stvarjem ne morejo izogniti.

Kaj bi vi kot predsednik sveta KS posebej označili kot očitno malomarnost ali »šlamparijo« občanov ali družbenih organizacij pri reševanju perečih družbenih problemov?

Prav, skušal bom na to vprašanje odgovoriti čimbolj konkretno, vendar mojih opažanj ne mislim okarakterizirati kot šlamparijo, pač pa kot zgrešeno načrtovanje, zgrešen pristop k reševanju problemov, za kar v naši družbi do sedaj še ni nihče odgovarjal.

Teh zgrešenih načrtovanj in pristopov k reševanju problemov je nešteto, zato bom izpostavil le nekatere:

1. Zamera gre vsem idejnimi kreatorjem razvoja KS, ki niso skrbeli za enakomeren razvoj celotne krajevne skupnosti.

2. Da so objekte, ki so se zgradili iz občinskega samopriskpevka (vrtec, šola Dušana Kvedra-Tomaža), postavili dobesedno v močvirje (ne zavedajoč se, kakšne bodo posledice s časom).

3. Kot fenomen v Litiji in tudi KS Litija—levi breg se pojavlja, da gradimo družbene objekte z ravnimi strehami, kljub temu da so izkušnje pokazale na prenekaterih objektih, da je odločitev napačna (samopostrežna trgovina Graška Dobrava, vrtec itd.).

4. Fenomen Litije je, da imamo zelo razvito šolstvo, toda ogromno šolarjev vozačev, ogromno število vozačev delavcev, ki so zaposleni izven Litije, za kar mislim, da je vzrok v pomanjkanju delovnih mest, so pa tudi drugi vzroki.

Mnoge občane zanima, kaj je z litijskim samopriskpevkom. Koliko denarja je zbranega in kako težejo nadaljnje akcije s tem v zvezi?

Na to vprašanje vam bom skušal dati kratek odgovor, več podatkov o samem poteku pa bo lahko posredoval predsednik odbora za izvedbo programa samopriskpevka tov. Jože Mirtič.

Krajevni samopriskpevek teče po načrtih, kakor so bili predvideni. Do sedaj se je zbralo na posebnem žiro računu krajevne skupnosti

Ciril Golouh, predsednik sveta KS Litija—Levi breg

214.505.825 din in 85.623.933 obresti, kar znaša skupno 300.129.818 din. Sredstva uporabljajo DO Predilnica Litija, ki sredstva obrestuje po dogovorjeni obrestni stopnji in obresti nakazuje na poseben žiro račun krajevne skupnosti.

Šušlja se, da je v zvezi s samopriskpevkom veliko nepravilnosti, nekateri namigujejo tudi na to, da bo prispevek razveljavljen. Kaj nam lahko poveste o tem?

Zanimivo vprašanje. Pričakoval sem, da bo v javnosti to šušljanje, ki so se ga naučili že vrabci v Litiji, potrdil ali ovrgetl kdo drug od pristojnih. ... Toda kljub temu, ker je to že javna tajnost, lahko potrdim to, kar se šušlja. Bile so nepravilnosti pri izvedbi referenduma, in to v KS—Desni breg, lahko pa zaenkrat zatrdim, da nepravilnosti v KS Litija—levi breg niso bile ugotovljene.

Po podatkih, ki so jih organi za nadziranje zadeve zbrali v pripravljalnem postopku, so temeljnemu javnemu tožilstvu prijavili enega občana zaradi suma storitve kaznivega dejanja napeljevanja in omogočanja ponarejanja, dva občana pa, ker sta osumljena storitve kaznivega dejanja ponarejanja volilnih rezultatov referenduma. O usodi referenduma je danes težko kaj prognozirati, dokler ne bo postopek končan na temeljnem sodišču v Ljubljani.

Zagotovo pa je, da ponarejeni glasovalni lističi niso vplivali na pozitiven rezultat referenduma, zato je toliko bolj čudno, kakšen cilj so sploh osumljenci s storitvijo tega kaznivega dejanja zasledovali.

Dostikrat slišimo tudi občitek, da takale mestna KS ponavadi samo čala na to, da ji družba prinese vse na krožniku. Da ni tako imenovane samoiniciative samih krajanov. Je to res tako?

To lahko kategorično zavrnem in trditev podkrepim z dejstvi. Res je, da nekateri ljudje mislijo, če živiš v mestni krajevni skupnosti, da ti je družba tako naklonjena, da ti vse da. To je zelo zmotno mišljenje posameznikov, ki ne poznajo razmer v takšni KS. Toda lahko zatrdim, da tudi v mestnih KS tečejo delovne akcije, toda o teh le redkokdaj pišemo. Seveda se te akcije izvajajo v tistih delih krajevne skupnosti, ki se srečujejo z določenim problemom. Krajevna skupnost levi breg je že v prejšnjem mandatnem obdobju sveta

Krajevni praznik

KS in tudi že v sedanjem obdobju izvedla več prostovoljnih delovnih akcij, v katerih so sodelovali občani Graške ceste in Zgornjega Loga.

1. Izvedena so bila dela na odvodnjavanju meteorne vode od Pregla do Graške ceste v dolžini 200 m, dela pri odvodnjavanju meteorne vode pri podvozu na Graški cesti v dolžini 150 m.

2. Ob regionalni cesti Litija—Ljubljana, v kraju Strmole, je bilo postavljeno pokrito avtobusno postajališče.

3. V naselju Zg. Log so občani s prostovoljnim delom postavili električne drogove za javno razsvetljavo ter zgradili avtobusno postajališče.

4. Občani Graške ceste so s prostovoljnim delom in z zbranimi finančnimi sredstvi obnovili kulturni spomenik (Klinčevo kapelico).

5. S prostovoljnim delom in deloma finančnimi sredstvi občanov ter s sredstvi samoupravne komunalne skupnosti Litija je bila letos obnovljena javna razsvetljava na celotni Graški cesti v dolžini 1800 m.

Lahko poudarim, da so za javno razsvetljavo občani graške ceste prispevali 1.005.000 din in opravili 1668 prostovoljnih delovnih ur. Za ureditev kapele so prispevali preko 700.000 din in opravili 300 prostovoljnih delovnih ur. Pri izvedbi del odvodnjavanja meteorne vode na Graški cesti, postavljanja drogov za javno razsvetljavo in postavitvi avtobusnega postajališča na Zg. Logu pa je bilo opravljenih preko 2000 prostovoljnih ur.

Poleg vseh naštetih del, ki so jih občani krajevnih skupnosti Litija—levi breg opravili, pa še prispevajo sredstva za razširjeno reprodukcijo vodovoda, centralnega odlagališča za smeti in kanalizacije, kar je vračunano v posamezni ceni storitev, ki jih opravlja KOP Litija. Poleg vseh drugih dajatev pa kraji in mestnih krajevnih skupnostih plačujejo nadomestilo za uporabo mestnega zemljišča, iz katerega sredstev se financirajo tudi določeni programi razvoja.

Kaj pa naše okolje? Danes je že nasploh moderno, da se govori ali piše o ekologiji. Čisto konkretno, kakšna je naša KS po tej plati?

Če s tega vidika pogledamo našo krajevno skupnost, je še kar čista, z določenimi izjemami. Posebno pa bi še rad opozoril na divja odlagališča v Prehudniku, v gozdu na Praproščami ter na Zg. Logu pri železniškem mostu. Mislim pa, da je to posledica neurejenega centralnega odlagališča za smeti in neodgovornega obnašanja posameznih občanov, ki smeti in odpadni material odlagajo kjer koli, samo da ni pred njegovo hišo.

Na zrak po vsej verjetnosti ne moremo mnogo vplivati, ker imamo nešteto individualnih kurišč, dodatno pa poslabša zrak še megla, ki prinese škodljivo misijo iz ljubljanske kotline oziroma iz Zasavja.

Poseben problem z ekološkega vidika pa nastaja v zgornjem delu Graške ceste, kjer ni nobene kanalizacije in odpadne vode v »kanalgrabnu« ob železniški progi že zastajajo ter povzročajo smrad. To je problem, ki se bo dal rešiti le s celotno rekons-

trukcijo oziroma novim kanalizacijskim vodom ob Graški cesti.

Posebno slab vtis, ki ni z ekološkega vidika, pa dajajo zgradbe in okolice, kot so: fasada na restavraciji »Pošta«, stara kino dvorana in baraka pri delavski univerzi. Prepričan sem, da bi se te stvari z malo volje dale prej ko slej rešiti.

Tovariš predsednik, na kaj bi želel še posebej opozoriti ob koncu našega razgovora oziroma posebej podčrtati?

Posebej bi želel podčrtati, da bi morali vse družbenopolitične organizacije v KS in organi KS bolj sodelovati, skupno načrtovati določene akcije in dajati konkretne, prodorne, konstruktivne pobude, ki bi našle svoje mesto v planih samoupravnih skupnosti ter v planih krajevnih skupnosti, in na ta način ustvarjati pogoje za hitrejši razvoj krajevnih skupnosti.

Da pa bi vse to lahko uspešno delovalo, pa so najprej potrebni ustrezni in prepotrebni prostori ter dobri aktivisti v krajevni skupnosti, v družbenopolitičnih organizacijah in soseskah.

Kot drugo bi rad podčrtal in poudaril poseben pomen obeh krajevnih skupnosti v Litiji, vendar lahko zatrdim, da je premalo sodelovanja, tako da drug za drugega ne vemo, kaj delamo. Zato smatram, da bi bilo potrebno tudi na tem področju nekaj ukreniti.

Ob zaključku mojih misli bi se zahvalil vsem občanom, ki so aktivno ali kako drugače sodelovali v prostovoljnih delovnih akcijah, hkrati pa bi apeliral na vse delovne ljudi, občane, družbenopolitične organizacije, delovne organizacije v krajevni skupnosti, da se tudi v bodoče vključijo v akcije sosesk in doprinesejo svoj delež k uspešnemu reševanju problemov.

Pogovor pripravil: J. S.

KS Polšnik praznuje svoj krajevni praznik 9. septembra kot spomin na vrnitev izseljencev iz pregnanstva v domovino. Letos smo ga praznovali nekoliko kasneje, vendar pa toliko bolj prisrčno.

Med člani KUD Polšnik je bila že dolgo prisotna misel, da bi svoje prireditve, ki so seveda dobro obiskane, še bolj približali ljudem. Odločili smo se za obliko, da organiziramo proslavo krajevnega praznika v posameznih zaselkih. In letos smo si kot prvo izbrali Veliko Presko, osrednjo vas soseske Velika Preska, Zglavnica in Borovak.

Tako smo se 11. oktobra zbrali na Preski, pri Nograšku, pod streho novega gospodarskega poslopja. Ljudje so do zadnjega kotička napolnili obsežen prostor in prisluhnili našemu programu, ki ga je začel domači pevski zbor. V pozdravnem govoru predsednika sveta KS smo začutili, da se naša KS počasi dviga in razvija. Čakajo nas težke naloge, ki pa bodo realizirane le, če bo naše delo trdno povezano v isti skupni cilj:

Z zanimanjem pa so ljudje prisluhnili zgodovinskemu nastanku in razvoju naselja Velika Preska. Podatke smo poiskali kar pri ljudeh, ki pogostokrat skrivajo prave zaklade. Tako smo nekaj pomodrovali o imenih naselij Velika Preska, Zglavnica in Borovak, o življenju nekoč in danes in tudi o načrtih za prihodnost.

Le-teh imajo mladi toliko, da jih bodo lahko nadaljevali tudi naslednji rodovi.

Glavni nosilec kulturnega programa je bil MPZ Polšnik, ki s svojimi ubranimi glasovi in spretnim ter izostrenim vodenjem razvedri še tako trudo in zamišljeno glavo. Kot solistka se nam je prvič predstavila mlada in nadarjena Helena Fojkar. Dramska skupina je program popestrila z bodicami iz življenja v naši KS ter skečem. Vrhunec pa je bil nastop plesne skupine Javorje. Skupina je v našem koncu nastopala prvič in prav zadovoljni smo, da se je našemu povabilu brez razmišljanja odzvala. Predstavila nam je štajerske in gorenjske plesne. Lahke noge plesalcev in uglašeni zvoki spremljajoče glasbe so obiskovalcem prebudili željo, da bi se ogreli in zaplesali tudi sami. Na to pa ni bilo treba dolgo čakati, saj je bilo po končanem programu tovariško srečanje. Za dobro voljo in razvedrilo je poskrbel ansambel z Dol. Prijetno kramljanje in vesela pesem sta se po Preski razlegala še pozno v noč.

Vsem pa bodo v spominu ostale vzpodbudne besede predsednika občinske skupščine Mirka Kaplja, ki je z navdušenjem pozdravil našo prireditel, nam čestital ob krajevem prazniku in nam vtil upanje v svetlejšo prihodnost.

Darinka Ribič

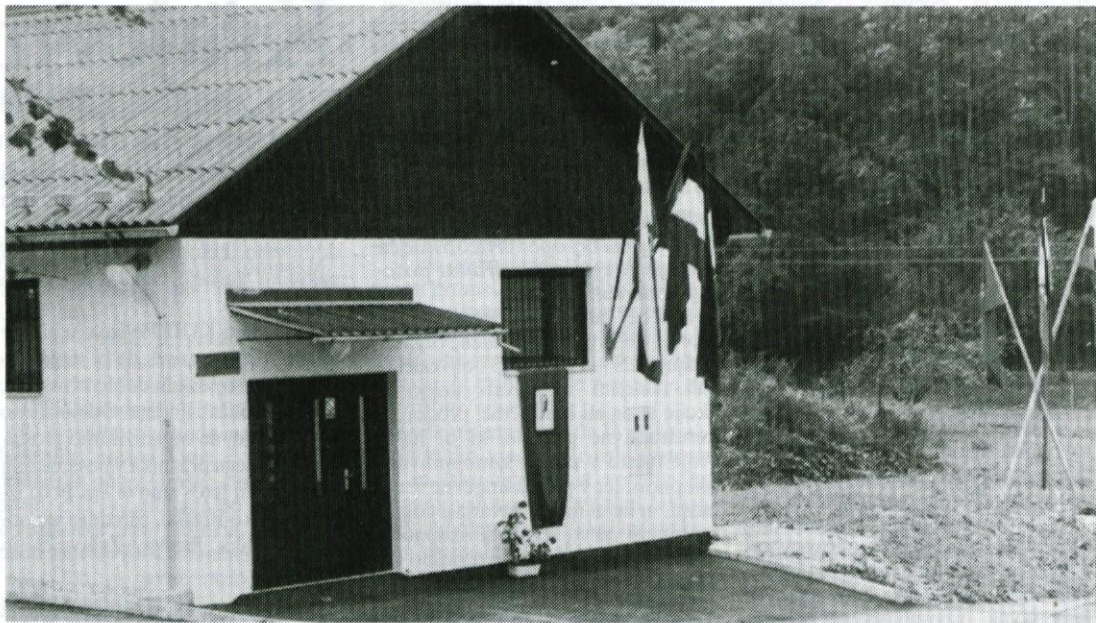
KRAJEVNA SKUPNOST VAČE

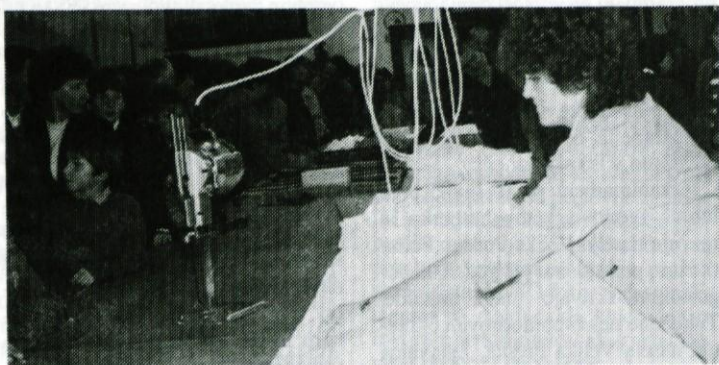
V vasi Široka Set je bilo 13. septembra izredno slovesno, saj so ta dan odkrili pomnik tehniki Kamniško-zasavskega bataljona. Borci, mladina in kraji so še dolgo v noč prepevali partizanske in narodne pesmi in obujali spomine na tiste velike čase. (Foto: G. M.)

Nove pridobitve v KS Jevnica

V soboto, 3. oktobra 1987, smo v KS Jevnica izročili svojemu namenu pri krojevalnico konfekcijskega obrata PLETENINE Ljubljana, obnovljen Zadružni dom ter asfaltirano cestno omrežje. Vrednost gradbenih del in opreme navedenih objektov znaša približno 400.000.000.— din. V kulturnem programu so sodelovali: Zasavski rogisti, učenci POŠ, mladina in KUD Jevnica. Po slovesnosti je bilo tovariško srečanje. Slavko Rokavec

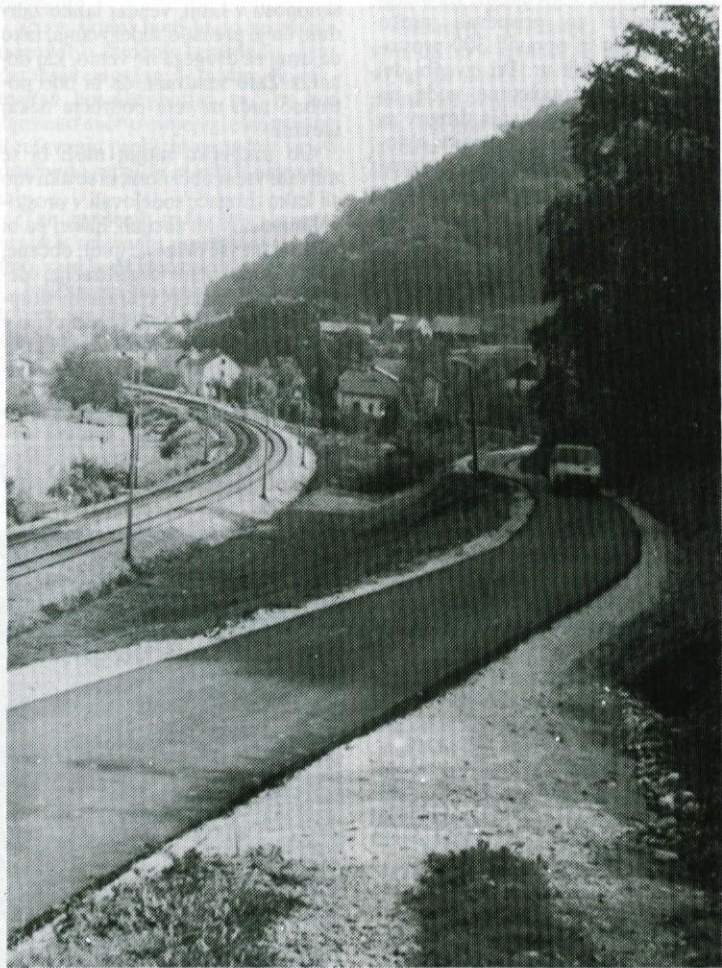
PLETENINA iz Ljubljane je v letu 1984 preuredila kletne prostore otroškega vrca v konfekcijski obrat, kjer je trenutno zaposlenih 58 delavk, ki stalno presegajo planirani fizični obseg proizvodnje. Pohvalijo se lahko tudi s kvaliteto in organiziranostjo dela. V okviru PLETENINE so že precej časa ugotavljali ozko grlo v krojenju kot pomembni fazi priprave za šivanje oblačil.

Glede na razpoložljivo zemljišče se je PLETENINA Ljubljana odločila za popolno preureditev gospodarskega poslopja na lastnem zemljišču v Jevnici v prekrejevalnico. V tem letu je SGD BETON TOZD GRAMETAL dogradil lep, v okolje arhitekotsko vpet objekt. PLETENINA Ljubljana je tehnološko opremila proizvodni prostor. Z razširitvijo so rešene težave glede krojenja oblačil v okviru PLETENINE Ljubljana ter povečano število zaposlenih v konfekcijskem obratu v Jevnici na 65 delavk. Omeniti moramo tudi urejeno sodelovanje PLETENINE s KS Jevnica pri urejanju bivalnega okolja.

V srednjeročnem planu KS Jevnica smo opredelili tudi dolgoročno namembnost prostorov Zadružnega doma. M-KZ Litija je v obdobju 1983—1986 uredila samopostrežno prodajalno in gostinski lokal. V letu 1987 pa je Stanovanjska skupnost občine Litija preko izvajalca SGD TOZD GRADMETAL Litija preuredila I. nadstropje in mansardo Zadružnega doma v 5 stanovanj. Vzporedno z gradnjo stanovanj pa je KS Jevnica obnovila kulturno dvorano ter prostore KS in KUD Jevnica.

V sodelovanju s Skupnostjo za ceste Slovenije je bila izvedena tudi rekonstrukcija ceste Laze—Jevnica, ki bo omogočala prevoz večjih tovornih vozil v širše območje Krajevne skupnosti Jevnica ter edino cestno povezavo z Ljubljano, ko se bo pričela rekonstrukcija mostu čez Savo, ki bo potekala v obdobju 1987/88. Poudariti moramo, da navedeni modernizirani odsek ceste na relaciji Ljubljana—Litija (desni breg reke Save) omogoča alternativo Zasavski cesti in je pomemben tudi z vidika splošne ljudske obrambe. Vzporedno z rekonstrukcijo omenjene ceste je izvajalec SGD BETON, TOZD GRADMETAL s sredstvi III. krajevnega samopriskpevka in uporabnikov izvedel asfaltiranje krajevnih poti v naseljih Jevnica in Kresniške Poljane.

Kultura

Prva abonmajnska predstava

Prva gledališka predstava v torek, 20. oktobra, je bila nagrada zvestim obiskovalcem, hkrati pa spodbuda in povabilo ostalim, ki se kar težko odločijo za ogled predstave ali pa se sploh ne.

Z monodramo Vinski prizori je nastopil Jože Zupan. Vinski prizori so predstava mozaične zgradbe, katere sestavni deli so odlomki zapiskov Janeza Trdine iz obdobje 1870—1879. Trdinovi zapiski, ki trenutno v treh delih izhajajo pri založbi Krt, so dolgo iskali svojo pot na svetlo, saj jih je zaradi sočnega izrazja ovirala stroga roka cenzure. Le-ta je zapiske imela za ponesrečen primer literarnega substandarda. Zapiski so s svojimi opisi noše, prehrane, pitja, odnosa do beračev, farjev in ostalih izrednega pomena za etnologe, z narečnimi izrazi pa za dialektologe.

V eni uri in pol smo bili priče dogodka po dolenskih hišah in gostilnah, poslušali smo pogovore in samogovore moških in žensk, vse v izvedbi enega

samega igralca. Navihano smo lahko podvomili v krepost naših prednikov iz prejšnjega stoletja in ugotovili, da se okoliščine hitro menjajo, ljudje pa veliko počasneje.

Igralec Jože Zupan je s svojo zunanostjo in neposrednostjo dajal vtis, da na odru govori sam Janez Trdina. Presentil je s svojo vedrino in svežino, saj ni zanemarljivo, da ima že 66 let. Zaradi tekoče, čiste dikcije mu nihče ni štel v zlo, da je tu in tam kako dolensko besedo povlekel malce po svoje, saj je bil rojen na Gorenjskem, dolgo pa je služboval v Mariboru.

Dobra predstava torej, dve tretjini sedežev pa praznih in zato med gledalci občutek krivde, nelagodja zaradi vseh tistih, ki niso zmogli poti do dvorane, saj je bil vstop prost. Izkušeni igralec se zaradi tega ni zmedel, vprašanje je le, če je že kdaj igral pred tako prazno dvorano...

Druga abonmajnska predstava

Druga gledališka predstava v petek, 6. novembra, je bilo delo Petra Shaffera Črna komedija v izvedbi igralcev Prešernovega gledališča iz Kranja.

Peter Shafferr je sodoben angleški dramatik, čigar dela so se že igrala pri nas v Mestnem gledališču, v SNG Maribor in SLG Celje.

Črna komedija je nastala leta 1965 v izjemnih razmerah, saj so od ideje za nastanek besedila do uprizoritve na odru pretekli le štirje meseci.

Matjaž Višnar kot Brin predstavi revnega mladega kiparja, ki v želji po denarju zataji svojo bivšo ljubico in poskuša zaroko s trmasto razvajenko uglednih staršev Carol (Bernarda Oman). Da bi naredil vtis na bogatega kupca, si Brin »sposodi«
sosedovo dragoceno pohištvo. Sosed Harold (Tine Oman) in ljubica Clea (Violeta Tomič) sta nekakšna simbola ironične usode, saj se oba pojavita, ko ju je najmanj treba in dogajanje nevarno zapleteta.

Glede na veliko priljubljenost igralca se je vloga Janeza Škofa zdela kar premajhna, bogati Bamberger (Pavel Rakovec) pa je izzvenel preveč medlo, kot ti-

pičen fiziološko in psihološko omejen petičež.

Komika je predvsem situacijska in sploh ni pretresljivo smešna, prej groteskna, saj razločno vidimo, kar naj bi se sicer dogajalo v temi. Precej opazna je tudi mimika in pestrost kretenj, kjer prepoznamo delo svetovalca za gib Andresa Valdesa.

Konec zgodbe ni natančneje prikazan, tudi če bi bil, še zdaleč ne bi bil srečen. Namesto sreče se povrne vsakdanjost.

Naslov Črna komedija bi lahko predstavljal življenje, ki je nekakšna komedija, po svoje tudi črna, saj nam mnogokrat kljub svetlobi ni dano, da bi spregledali in videli.

Morda je vzrok za temo res kratek stik, najbrž pa lahko utemeljeno osumimo Brina, da je to zakrivil sam, da bi prikrl resnico.

Resnica pa prej ko slej pride na dan, zato ne slepimo drugih ljudi ne sami sebe.

Irena Prašnikar,
foto: R. Bregar

Odperta vrata jeseni

V VVO Litija smo se dogovorili, da v program dela za šol. l. 1987/88 vnesemo tudi tako imenovana »odprta vrata jeseni«. To pomeni, da naj bi v času prečudovitih pisanih jesenskih barv listov in narave organizirali obisk otrok, ki ne obiskujejo VVO. Ti otroci naj bi imeli možnost, da vsaj en dan preživijo v okolju pisane družine, ustvarjalnih izdelkov, risbic in igrač ter doživijo toplino, ki jo daje notranost vrta.

In res. Otroci iz Hotiča so obiskali VVE Medvedek, otroci iz okolice Šmartnega VVE Ciciban, otroci z Vač pa VVE Najdihojca.

Včasih odrasli poročemo: »Oh, kako se vleče dan, ni in ni ga konec.«
Otroci z Vač pa so odgovarjali prav nasprotno: »Ali res moramo že nazaj? Bodimo še malo! Pojdimo še na dvorišče!«

Če si prislunil njihovemu pogovoru in zrl v njihove svetlikajoče oči, si bil za-

res srečen. Srečen zato, ker si lahko užival v njihovi sreči. Vse se jim je zdelo tako zanimivo, prijetno in nenavadno. Tako nenavadno, kot so bile navedene čarovnije čarovnika ČIRA ČARA, ki je na dan obiska otrok z Vač obiskal VVE Najdihojca in zabaval otroke. Izmišljal si je vse mogoče in morda bi lahko s svojo čarovniško spretnostjo razširil vse vrtnice, razširil in povečal vrata tako, da bi skozi vrata lahko vstopali vsi predšolski otroci vsak dan in ne le enkrat na leto.

Res, škoda, da smo čarovniku pozabili povedati, naj razmisli o možnosti take »čarovnije«
za prihodnji obisk.

Na nekaj pa vendarle nismo pozabili. Otrokom iz Hotiča, Šmartnega in z Vač smo ob odhodu dejali: »Otroci, pridite še kdaj! Potrkajte na vrata vrtnice, odprla se bodo. Ne le jeseni, tudi pozimi in spomladi. Le v času počitnic jih malo zapremo, a ne za dolgo.«

Olga Sinreih

Nova gledališka sezona

Začela se je gledališka sezona 1987/88, že sedma po vrsti v Litiji. Pospremimo jo na pot s par ugotovitvami iz preteklih sezon.

Skrbno izbrane predstave so največkrat zabavne, tekoče komedije. Občinstvo se je nanje navadilo in občasno je bilo opaziti že rahlo negotovnanje ob resnejših predstavah brez srečnega konca, katerih sporočilo je moral vsak izluščiti sam. Ob tem opozorilo, da količina smeha ni merilo kvalitete (še zdaleč ne) in da mora gledalec, ki želi postati dober poznavalec odrske besede, videti veliko število predstav, komedij in tragedij, prijateljskih in dolgočasnih. Vse to, da bo znal ceniti pravo umetnost in ločil dobro od slabega, da bo poznal avtorje in pripravljen sedel v gledališče.

Gledališke hiše, ki nas obiskujejo, so osrednje slovenske kulturne ustanove, ki delajo amatersko ali profesionalno. Igralci, ki nastopajo, so dobri znanci iz filma in televizije, naši najboljši interpreti besedne umetnosti.

Dramske predstave so jeseni in pozimi ob splošni kulturni zaspanosti največkrat edini ali vsaj osrednji kulturni dogodek, ki je poleg tega še na visoki umetniški ravni.

Ob vseh teh ugotovitvah je nerazumljivo dejstvo, da v relativno majhni dvorani veliko sedežev sameva (v mnogo manjšem kraju se to ne bi dogajalo), da številnih občancev, ki skrbijo za javno življenje, nikoli ni med obiskovalci in da mnogi med kritiziranjem litijskega kulturnega mrtvila pozabljajo na tovrstna dogajanja v dvorani na Stavbah. Tudi število novih abonmentov ni spodbudno, predvsem je malo študentov in srednješolcev, za katere je še posebej pomembno, da si svoj odnos do gledališke umetnosti oblikujejo tudi izven obveznih šolskih predstav.

Najprej se bo treba otresti presodke, da je gledališče le za izbranice in spremiti odnos do splošne kulture, vsak od nas najprej sam pri sebi, potem pa ga bomo skupaj oblikovali naprej.

I. P.

Obiskali smo rojstno hišo Miška Kranjca

V soboto, 10. oktobra, so učenci v okviru kulturnega dne obiskali rojstno hišo Miška Kranjca. Pot nas je vodila skozi ravninsko pokrajino z močvirnatimi tlemi in vrhami žalujkami do Velike Polane.

Učitelj slovensčine na tamkajšnji OŠ nam je pripovedoval dogodivščino iz njegovega življenja. Več smo izvedeli o Kranjčevem sinu, o Mišku kot uredniku lista Ljudska pravica. Ob neki priliki je Miško peljal na kolesu gradivo za list v Tiskarno v Maribor. Spotoma je padel v jarek z blatom. Komaj je rešil gradivo. Ker pa je bil ves moker, je zavil v prvo gostilno, da se pogreje in okreпча. Ko je natakar zagledal »lužco«
pod stolom, kjer je pisatelj sedel, se je obrnil, ne da bi ga postregel.

Govoril nam je še o siromaštvu tamkajšnih ljudi nekoč, o ljubezni Miška Kranjca do narave, nogometa in ribolova. Učiteljevo prekmurščino je popestrilo naše vedenje o slovenskem pisatelju Mišku Kranjcu. Obiskali smo njegov grob na tamkajšnjem pokopališču in si ogledali okolico novo zgrajene šole, ki nosi pisateljevo ime. Hkrati pa smo se pohvalili, da nas je Miško Kranjec, čeprav je tega že 12 let, obiskal v šoli v Gabrovki in podelil bralne značke.

Pogovor je stekel o nadaljevanki Strici so mi povedali. Tovariš učitelj, ki je dober poznavalec tamkajšnjega govora, nam je razložil, da jezik ni bil najboljši.

Tudi učenci so se prvič srečali z govorico prekmurskega človeka.

Jožica Vrtačnik

Mostovi med ljudmi

V petek, 6. nov., so odšli učitelji litijske šole in podružnic na zanimivo in poučno ekskurzijo v Prekmurje. Z enim samim vmesnim postankom sta avtobusa ustavila pred dvojezično šolo Drago Lugarič v Lendavi, kjer sta jih prijazno sprejela ravnatelj šole Stefan Berke in pomočnica ravnatelja Julija Mod. Šola je ena največjih v Sloveniji, predvsem pa zgledna po svoji organizaciji dvojezičnega šolanja: v slovenskem in madžarskem jeziku, in zaradi svoje uspešnosti privablja obiskovalce od blizu in daleč. V dvehurnem nevezanem pogovoru sta ravnatelj in njegova pomočnica predstavila praktično podobo pouka od 1. do 8. razreda, ki je bil vsem

prosvetnim delavcem, razen seveda iz strokovne literature, še večinoma neznan. Pouk od 1. do 4. razreda poteka povsem dvojezično. V prvem in drugem razredu se učenci opismenijo, prvo leto v svojem maternem jeziku, drugo leto pa še v drugem jeziku. Učenci madžarske narodnosti se prvo leto naučijo branja in pisanja v svojem maternem jeziku, šele naslednje leto tudi v slovenskem jeziku, učenci s slov. maternim jezikom pa obratno. Na višji stopnji poteka šolanje v slovenskem jeziku, povzetki snovi, strokovni izrazi in druga terminologija pa so podani tudi v madžarskem jeziku. Tako so prirejeli tudi učbeniki, za katere so nekaj su-

gestij in koristnih napotkov dobili od kolegov iz Vojvodine, kjer je dvojezično šolstvo ob meji z madžarsko mejo nekaj povsem običajnega.

Ker večina učencev nadaljuje šolanje v Sloveniji, kažejo tudi učenci z madžarskim maternim jezikom veliko volje do učenja slovenskega jezika. Nihče pa jim ne krati pri katerem koli predmetu odgovarjanja v njihovem lastnem jeziku. V pogovoru so ljubezni gostitelji nanizali še celo vrsto podatkov, ki jim je bilo zanimivo prislunhati. Približno polovica učencev je madžarske narodnosti, ravno tako je skoraj polovica učencev vozačev, vozijo jih iz okoliških krajev. Na šoli smejo, razumljivo, poučevati le učitelji, ki obvladajo enako dobro oba jezika, pa tudi po narodnostni sestavi jih imajo nekako srečno uravnotežene, približno polovica jih je po narodnosti Madžarov, druga polovica pa Slovencev.

Vprašanji bi bilo še veliko in še bi lahko poslušali, a je bilo še toliko bolj zanimivo ogledati si šolo, vse od posameznih razredov do telovadnice in knjižnice, kjer stojijo na policah v prijetnem sožitju knjige v obeh jezikih. Lepo jih je bilo videti, še bolj zanimivo pa poslušati na hodnikih pogovore

učencev. Prenekaterokrat je bilo opaziti komuniciranje v obeh jezikih hkrati, še posebno pri pouku telesne vzgoje, ko so nekateri učenci spodbujali iste igralce v madž., spet drugi pa v slov. jeziku.

Vsa ta organizacija pouka terja od tamkajšnjih prosvetnih delavcev veliko truda in prilagodljivosti, videti pa je, da se jim ta trud bogato obrestuje.

Kako lepo bi bilo, si misli nepristranski obiskovalec, tudi v drugih predelih naše države živeti v tako lepem sožitju med različno govorečimi. Zakaj naj bi bilo to tako težko! Premagati je treba le predsodke, pa bi življenje steklo po lepših, svetlejših tirih. Saj smo vendar vsi ljudje enaki, prav vseeno je, kateri jezik kdo govori, treba je le spoštovati to različnost in iskati v naših sosedih tisto, kar nas združuje, ne pa razdvaja.

Človeško življenje je vse prekratko, da bi ga obremenjevali s predsodki in medsebojnimi nesporazumi, poskušajmo ga kljub težkim časom napraviti lepega. Če ne zaradi nas samih, vsaj zaradi generacij, ki prihajajo, ki smo jim vzgojitelji in v nas vidijo tudi zgled. Usmerimo svojo moč v združevanje in ne v ločevanje.

M. Bernik

Drugič »Navaden človek«

Prvo ponovitev komedije Branislava Nušića Navaden človek smo si v izvedbi gledališke skupine iz Šmartna ogledali 23. oktobra v prostorih tamkajšnje osnovne šole.

Predstava je bila tekoča, občinstvo jo je z zanimanjem spremljalo vseh 90 minut, čemur bi lahko rekli profesionalna dolžina mladih amaterskih gledališnikov.

Pohvalo zaslužijo vsi: scenograf za funkcionalnost in svežino, kostumografka za praktičnost, igralci pa za trud pri oblikovanju vsakega lika posebej. Izvzeli bi le Anuško Potisek, režiserko in igralko, zaradi njenega »levjega deleža« pri predstavi.

Zakaj vse to omenjamo, ko pa je bila premiera že spomladi? Ker veliko ljudi sploh ni vedelo za predstavo, propaganda se je namreč omejila predvsem na Šmartno. Marsikdo še niti slišal ni za to gledališko skupino, ki deluje v okviru OO ZSMS in nasploh gre v kulturnem prostoru Litija—Šmartno veliko stvari (tudi zelo dobrih) enostavno mimo nas.

Za konec še spodbuda igralcem za nadaljnje delo in želja, da bi prodrli še na druge odre in nasploh uspeli.

I. P.

Verjemite, da je bilo med gledalci še neprimerno več smeha kot na obrazih igralcev na odru (foto: Irena Prašnikar)

Kaj je čistoča?

Če se pripeljete z vlakom v Litijo in se napotite po stopnicah na nadvoz, boste takoj opazili polno odpadkov. Komunalno podjetje za čistočo ne skrbi dovolj, menim pa tudi, da bi k bolj urejenemu mestu pripomogla vzgoja otrok doma in v šoli. Papir ne sodi na tla, ampak v za to namenjene posode.

Za lepšo Litijo se moramo potruditi vsi — veliki in majhni!
H. Lah

Od Litije do Ljubljane

Litijski petošolci so prejšnji teden ogledovali Litijo drugače kot vsak dan. V okviru prvega kulturnega dne so spoznavali litijsko zgodovino, njene kulturne znamenitosti, stare in častitljive hiše, v katerih se je že pred mnogimi leti nekaj dogajalo, občudovali nekdanjo Litijo na starih razglednicah, seznanili pa so se tudi z vlogo Litije v NOB. Marsikateri Litijski morda ne ve tistega, kar ve njegov nadebudni šolar, da so z Litijo povezana znana imena, od tistih, ki jih pozna vsak med nami: Peter Jereb, Milan Borišek, Jože Župančič, ki imajo v Litiji svoje spominske plošče, pa vse do imen, kot so Jože Šmit, Nace Simončič, brata Badjura, dr. Franca Bezljaj, Ivo Zorman, Mira Pregljeva, Miha Svetec. Učenci vedo, da imamo tudi Litijski delo znamenitega arhitekta Plečnika, to je spomenik NOB pri lekarni, vedo o začetkih šolstva v Litiji, pa čitalništva in s tem knjižnice, o zametkih današnjega pihalnega orkestra, stoladne Lipe in še mnogo drugega. Želimo si, da bi jih osnovne informacije o kulturni zgodovini Litije vzpodbudile, da bi poizvedovali še naprej. Več bodo vedeli o kraju, v katerem živijo, bolj bodo z njim povezani in bolj ga bodo imeli radi. To pa je naš cilj.

Učenci sedmih razredov so se podali malo dalje, v Ljubljano. Njihov cilj je bil: zvedeti kar največ o osrednjih slovenskih kulturnih ustanovah in si jih nekaj tudi ogledati. V izredno poučnem pa tudi prijetnem dopolnevu so se sprehodili najprej po Miklošičevi cesti in se ustavili v Marko-

vem parku ob spomeniku znanega slavista Franca Miklošiča. Mimo Plečnikovega tromostovja in za lučaj oddaljenih tržnic so zavili v Wolfovo ulico, že prej pa si ogledali Prešernov spomenik, delo kiparja Ivana Zajca, na granitnem podstavku, delu arhitekta Maksa Fabianija. Na današnjem Trgu osvoboditve, prejšnji Zvezdi oz. Kongresnem trgu so občudovali poslopje Kazine, pa Slovenske filharmonije, znamenito univerzo, sijajno arhitekturo Uršulinske cerkve in nadaljevali pot po Vegovi ulici mimo bivše realke, kjer se je šolal Cankar in kjer ga je čakala mati v širokem kmetiškem krilu, s culo in nerodnim dežnikom. Mimo glasbene srednje šole so prišli do Narodne in univerzitetne knjižnice in si jo, prav tako kot bližnje Križanke, malo natančneje ogledali.

Ob starcu, uglednem gostišču Mrak, kjer je še ne tako dolgo živel častitljivi dramatik Ivan Mrak, so zavili do Drame in malo naprej do Cankarjevega doma, kjer so se zadržali malo dlje in si ga podrobneje ogledali. Prenekateri med njimi prvič, prepričani pa smo, da ne zadnjič, saj so bili nad njim navdušeni. Mimo osrednjega slovenskega muzeja, Valvasorjevega spomenika in grobnice, v kateri počivajo narodni heroji, so odšli še do Opere in obeh galerij, Narodne in Moderne. Polni bogatih vtisov, ki jih je bilo treba strniti še naslednji dan v šoli, so se popoldne vrnili domov. Najbrž bodo gledali odslej Ljubljano z drugačnimi očmi, ne le samo kot množico hiš in vabljivih trgovin ter kioskov s »hambiji.«

M. Bernik

Od Litije do Čateža

Sobota. Hladno, megleno jutro, Litija se počasi prebuja. 7.00, na terasi gostilne Čebin tečejo zadnje priprave pred popotovanjem od Litije do Čateža. Dekleta in fantje, ki skrbijo, da je vse na svojem mestu, so najboljši litijski mladinci, člani Centra interesnih dejavnosti mladih, ki deluje pod okriljem OK ZSMS Litija. Vedo, da mora biti organizacija dobra, pravzaprav odlična, da bodo pohodniki zadovoljni, saj je le to zagotovilo, da bodo prihajali tudi naslednja leta, želja vseh je namreč, da bi pohod postal tradicionalen.

Prvi organizirani pohod bo to, saj se je bilo do sedaj treba znati s pomočjo Levstikovega besedila in planinskih oznak.

Natanko pred 130 leti se je Fran Levstik, pesnik, pisatelj in politik, podal na svoje znamenito popotovanje od Litije do Čateža, letos pa mineva tudi 100 let od njegove smrti.

Prvi pohodniki že imajo v rokah karto poti in kartonček s startnim žigom. Na pot se podajajo posamezniki, pari, skupine prijateljev, družine, razredi učencev (OŠ Petra Držaja iz Velikega Gabra, dijaki zasavskega šolskega centra iz Zagorja ob Savi), skupine tabornikov. Oprema planinska ali športna.

Startamo malce prehitro, prva križa že na vzponu do pokopališča. Mimogrede odkrijemo pol ducata litijskih mladincev, ki so skočili v šmarski bife po pogum in energijo. Še preden si premislijo, jih odvlčemo s seboj in skupaj godrnjamo nad utrujajočim asfaltom. Dohitita nas dva jezdeca, eden je simpatično dekle, na iskrih konjih. Par besed izmenjamo, izrazimo obžalovanje, da ni možnosti za transport. Srečno! Dobimo se v Čatežu.

Prvi vzponi, prvi vzdihni in počitek. Prijatelji pohodniki črpajo polet iz Andrejeve čutarice, ki je napolnjena s skrivnostno mešanico. Le kaj je v njej?

Iščemo napis Liberga, pa so prej še Jelše, Rodni vrh in Bič. Končno smo na kontrolni postaji. Kot okrepčilo nam ponudijo nekaj čaju podobnega — šele z nekaj dodatki nastane spodbudna pijača. Malce poklepetamo,

poziramo Romani s fotoaparatom, televizijcem in Matjažu s kamero. Pa veselo naprej!

Na poti mimo Grmade megla izgine, Ježni in Vinji vrh se že kopljeta v soncu. Saj kar težko verjameš, da je že november. Pomembno križišče je brez oznak, in seveda zaidemo, prijazni domačini nas pravilno usmerijo. Kot martinčki se malce pogrejemo na soncu, olajšamo nahrbtnik in mimo Preske in Poljan odhitimo do kontrolne postaje Kopačija. Ob dišečem čaju z nekim dodatkom nam servirajo glasbo, ki zaradi svoje polnoletnosti zbudi v nas pomine na otroštvo. Kmalu pustimo za seboj Sevno, Kamni vrh in Zagrič. Prestopimo mejo občine Trebnje, katere del je Čatež. Na cilju med dvema gostilnama je glasno in veselo. Še zadnji žig in

Do Liberge so pohodniki hodili skozi megle in prav prijal jim je topel čaj, ki so ga delili na Libergi mladi člani gasilskega društva. Nad Libergo je posijalo sonce in na naslednjo okrepčevalnico na Kopačiji so prvi pohodniki v soncu prispeli okrog 11. ure.

sklep, da morajo biti čez leta vsi okenci na kartončku žigosani. Spet vidimo jezdece, tokrat so že štirje, tukaj so tudi vodniki psov iz KPD Dob. Srečamo Sando in Tineta, ki sta imela najhitrejši tempo. Pogledamo na uro — pet ur in pol smo pustili ob poti, a bilo je prijetno.

Pot so pred pohodom ponovno označili mladi iz CIDM Litija. Tako kot pohodniki na dan pohoda, so tudi ob označevanju nekajkrat zašli in pri iskanju poti so jim pomagali tudi domačini. Seveda obvezno tudi s kozarcem mošta. Tudi udeleženci pohoda so obiskali marsikatero zidnico, kot Levstik pred 130 leti, in poskusili kozarec letošnje letine.

označili pred tednom dni, sicer zagotavljajo, da so delo brezhibno opravili...

Najbrž so bili med pohodniki škratje, ki so nam jo zagodli, saj najzgodnejši popotniki niso imeli težav.

400 pohodnikov je spodbudno števalo, drugo leto jih bo zagotovo mnogo več. Ze dejstvo, da so popotniki vseh generacij zaupali organizaciji mladih, je razveseljivo. Tone Anderlič je med drugim poudaril: »Današnji trenutek je trenutek mladih, kreativnih, kritičnih in tvornih moči. Odgovornost jutrišnjega dne je predvsem naša in le ob popolnem zaupanju jo lahko sprejemamo na svoja ramena...

Potovali smo od Litije do Čateža, ob tem razmišljali o včerajšnjem, današnjem in jutrišnjem dnevu. Verjamem, da nas je družila še danes sveža misel iz časa Levstikovega popotovanja, da je čas, da bi se iz ljudstva zajemalo bolj kakor doslej!«

Ob letu se spet srečamo na popotovanju. Do takrat bodo mladinci označili in uredili pravo Levstikovo pot, ki se od sedanje loči v drugi polovici. Reportažo z drugega pohoda bomo torej lahko poimenovali Po Levstikovih stopinjah.

I. P.

Na cilju je vse udeležence pohoda čakala še zadnja kontrolna štampiljka in spominska priponka. Pred kulturnim programom in pozdravom Toneta Anderliča so se mnogi zabavali ob plesu konj, ki jih je spremljal glasbeni ansambel. Ljubitelji konj iz okolice Litije so celotno pot prejahali, po zaključku pa so se s konji po poti tudi vrnili v Litijo.

Vse udeležence je pozdravil Tone Anderlič, predsednik slovenske mladinske organizacije. Potem pa so se udeleženci pohoda s posebnimi avtobusi odpeljali nazaj v Litijo in naprej na Veliko Loko. Pohod je vsekakor uspel in štiristo udeležencev je garancija, da bo prihodnje leto še bolj množičen. (Vse fotografije: Rudi Bregar)

Za nami so kulturni dnevi v središču Slovenije

Vače, prijazna vas v središču Slovenije, počasi, a vztrajno leze iz svoje majhnosti. Kar precej pogosto slišimo njeno ime preko radia, televizije ali pa ga preberemo v časopisu. Samo ime seveda ne bi bilo zanimivo, če ne bi bilo povezano z zanimivim dogajanjem. In tega je zadnjih šest let, odkar deluje Odbor projekta Vače 81, kar precej. Tudi Kulturni dnevi, ki so letos tekli že tretje leto, so plod dejavnosti tega odbora. Prizadevanju po kulturni oživitvi kraja se je najprej pridružil TD, letos pa je pomembno vlogo odigralo tudi KUD Lipa. Krog ljudi, ki so pripravljeni za kulturni razvoj kraja žrtvovati veliko svojega časa in energije, se torej širi. Prav to prinaša Kulturnim dnevom v središču Slovenije novo kvaliteto. Letos velja vsa zahvala za pomoč pri organizaciji in izvedbi teh dni tudi Zavodu za izobraževanje in kulturo in Zvezi kulturnih organizacij Litija. V mesecu dni, od 19. 9. do 18. 10., se je zvrstilo pet kulturnih prireditev, ki sta jih spremljali dve razstavi in mladinski raziskovalni arheološki teden.

Pa prelistajmo koledar teh prireditev. Začnimo z zaključkom: Srečanje pisateljev kmečkih povesti.

Pisatelji so bili gostje matične knjižnice Slavko Grum iz Litije. Kar 13 jih je bilo: Magda Stražišar-Magdt ša, Marjan Tomšič, Minka Krvina, Joži Petrič-Munih, Karel Leskovec, Mimi Malečnik, Marija Nemanic, Anica Zidar, Sonja Grizila, Jože Peternej-Mavser, Ivan Malavašič ter Zlata in Jože Volarič.

Na Vače so prišli med kmečke ljudi, med tiste, za katere ustvarjajo njihova srca. Dve pisateljici sta tudi sami kmetici. Njuna izpoved je bila za poslušalce še prav posebno doživeta zaradi preprostosti in pristnosti. In kaj jim pisateljstvo prinaša? Nikomur kruha, vsem pa srečo, ker lahko ustvarjajo. Prijeten razgovor, lahko bi rekli tudi klepet z njimi, sta vodili Joža Konjar in Rosana Maček-Kristan. Za lepo narodno slovensko pesem pa je poskrbel domači pevski zbor.

Teden dni prej so plakati vabili obiskovalce na Srečanje malih vokalnih skupin Slovenije. Pri zbiranju prijav je pomagala tudi Zveza kulturnih organizacij Slovenije. Desetim skupinam, vse

so bile manjše od okteta, je prisluhnilo precej obiskovalcev. Tokrat je bilo opaziti med njimi tudi veliko novih, neznanih obrazov. Tako kot nastopajoči, so tudi oni prišli iz vseh koncev Slovenije. Čestitka predstavnika Slovenske pevске zveze, Matije Gobca, je bila zaslužena. Skupine so pokazale, da se po naših krajih veliko in dobro poje.

Vsakoletno srečanje na Vačah pa bo postalo tradicionalno.

Revija PZ združenega dela je bila na

Na Vačah

V petek, 16. 10. 1987, smo se z zgodovinskim krožkom odpravili na Vače. Vstati smo morali zgodaj zjutraj, nato pa še pešačiti eno uro v hrib. To nas je po malem spravljalo v slabo voljo. A misel na to, da bomo imeli priložnost kopati na kraju, kjer so že odkrili pomembne arheološke izkopanine, nas je osrečevala.

Vače so geološko središče Slovenije. Poleg tega pa je tu pomembno nahajališče arheoloških ostankov. Najpomembnejša med njimi je seveda vaška situla. Tudi mi smo se prijavi k mladinskemu arheološkemu taboru z namenom, da kaj odkrijemo.

V šoli na Vačah nas je sprejela ravnateljica in nam pokazala kopijo vaške situle. Original se nahaja v muzeju v Ljubljani. Počakali smo še našega vodiča — arheologa. Skupaj smo odšli na Klenik k jami. Bili smo vedno bolj nestrpni. Tudi rahlo rosenje nas ni prestrašilo.

Prišli smo na kraj izkopavanja. Jama je bila že izkopana do globine približno 1,5 metra. Ostal nam je najlepši del dela. Dvigniti je bilo treba skale, pod katerimi so arheologi nekaj pričakovali. Najprej smo očistili skale v jami. Dobilimo smo metlico in lopatice, da smo jih lahko dobro očistili. Nato pa je prišlo na vrsto delo arheologov. Prerisati sta morala celotno jamo — vse zemeljske plasti, vse kamne in skale. Tudi fotografirala sta. A to delo je bilo zelo zamudno. Jama je bila zelo dolga, kar 9 metrov. Vsak meter posebej je bilo treba prerisati. Medtem, ko sta risala, smo mi učenci in tovarišica odšli na kratek sprehod po sprehajalni poti geološkega središča Slovenije, do opuščene cerkvice na hribu.

Ko smo se vrnili, je bilo delo že skoraj pri koncu. Nato smo morali dvigniti

spredu 27. 9. Predstavili so se štirje zbori z več kot 150 pevci. Buren aplavz je bil nagrada za njihov nastop.

Večer pantomime z Andresom Valdesom in Jano Kovač je predstavljal nekaj novega. Razmišljanja o zanimanju obiskovalcev za to vrsto umetnosti so bila različna. Obisk je pokazal, da pantomima ni za širok krog ljudi. Tisti, ki smo sedeli v dvorani, pa smo bili nad predstavo navdušeni.

In že smo pri prvem večeru. Večeru ob vodnjaku. Na trgu sredi Vač se je

skale. Vsi smo bili nestrpni, kaj se bo pokazalo pod njimi. Kopali smo namreč na keltskih grobiščih. Vsaj tako so trdili arheologi. Bilo je polno oglja in ostankov keramičnih posod. Ko smo dvignili skale, se je pod njimi ponovno pokazalo oglje in pa velik kos keramične posode. Med zemljo, ki smo jo izkopali, smo našli tudi kosti in dobro ohranjen človeški zob.

Ura se je že nagibala v popoldne, zato smo morali počasi končati z delom. Na žalost smo morali jamo zasuti, ker se je za letos delo arheologov končalo. Priprani pa so bili, da bi se na tistem kraju našlo še kaj zanimivega. Seveda so si skrbno označili kraj, kjer so kopali, da bodo drugo leto ponovno kopali na istem kraju.

Ko smo opravili delo, smo bili vsi veseli pozornosti domačinov, saj smo za sodelovanje prejeli tudi lična spominska priznanja. Seveda smo se pred spomenikom (povečana vaška situla) tudi slikali za spomin. Čas pa žal ni dovoljeval, da bi si ogledali še geometrično središče — geoss.

Dan, ki smo ga preživeli, nam je bil všeč in marsikdo je sklenil, da z pride tudi drugo leto.

Jana Prešeren in
Barbara Čož
OŠ Leopold Maček Borut
Ljubljana

Milka Rogelj

Kratke s šmarske šole

— Nad 80 sedmošolcev je v okviru kulturnega dne obiskalo enega naših najpomembnejših umetnostnih spomenikov — stiški samostan — ki je bil ves srednji vek gospodarsko, kulturno in versko središče Dolenjske. Spotoma so se ustavili še na Muljavi, kjer so si ogledali Jurčičevo rojstno hišo in prijetno urejeno okolico, ki nas spominja na pisateljeve čase.

— Osmošolci pa so zadnji jesenski kulturni dan namenili obisku Litije. Na pohodu skozi mesto so se seznanili z njegovo zgodovino in znamenitostmi, ogledali pa so si tudi razstavo Kelti na Slovenskem, ki je bila v avli občinske skupščine.

— V šmarski šoli se že pripravljajo na izvedbo zimske šole v naravi, ki bo potekala v prvi polovici marca prihodnjega leta na Vogarju nad Bohinjem. Staršem petošolcev je na skupnem roditeljskem sestanku predstavil organizacijo te pomembne vzgojnoizobraževalne oblike s pomočjo barvnih diapozitivov učitelj telesne vzgoje Jani Peterlin.

— Zaradi vse dražjih avtobusnih prevozov so šolarji zadnjih dveh razredov na oktobrsko ekskurzijo potovali z vlakom. Sedmošolci so občudovali lepote Postojnske jame in Predjamskega gradu, osmošolci pa so poleg Nove Gorice in Goriških Brd spoznali del Slovenije ob železniško progi Ljubljana — Sežana — Nova Gorica — Jesenice — Ljubljana.

— Začetek šolskega leta je minil v znamenju slikarskih kolonij. Najuspešnejši mladi likovniki so sodelovali na dveh enodnevnih slikarskih kolonijah v Hrastniku in na Vrhniki, njihov mentor Jože Meglič pa se je udeležil enotedenskega srečanja slikarjev BISTRA 87.

— Šmarski osnovnošolci so 6. novembra s kratko svečanostjo počastili spomin obletnice smrti Franca Rozmana-Staneta; njihova delegacija pa je prisostvovala tudi osrednji slovesnosti na Splošni srednji vojaški šoli v Ljubljani, kjer so se zbrali predstavniki vseh slovenskih šol z Rozmanovim imenom.

Boris Žužek

Posnetek z otvoritve geodetske muzejske zbirke na gradu Bogenšperk (foto: Zofka)

Svežina v klubu Medo

Sredi novembra so v okviru CIDM Litija pripravili predstavitev amaterskega filma Kino kluba mladih iz Zagorja, kjer so se lahko nekateri obiskovalci pogovorili z nekaterimi igralci iz Litije. Prva večja prireditev, ki jo bodo pripravili v prihodnje, bo tradicionalna Enajsta šola zadnje soboto v decembru. V dopoldanskem in popoldanskem programu se bodo predstavile lutkovne skupine, otroci se bodo lahko igrali, popoldne bo tudi posebna filmska predstava, v večernih urah pa nastop glasbenih skupin s plesom.

V klubu Medo vsak konec tedna še vedno potekajo plesne prireditve, pripravljajo pa novost, ki smo jo napovedali v prejšnji številki. Spet bodo začeli s predvajanjem videofilmov in glasbenih videospotov. Program bi radi popestrili tudi s predlogi bralcev, zato jih obiščite v klubu Medo na Maistrovi 6, jim pišite ali pa jih pokličite po telefonu 881-269.

Program v klubu Medo je zanimiv, o posameznih akcijah pa vas bodo seznanjali s plakati v Litiji. Tako za člane CIDM in Študentskega servisa pripravljajo mladinsko silvestrovanje, plesne tečaje za vse generacije. Največ informacij pa boste prejeli, če jih vsak petek ali soboto zvečer obiščete v klubu Medo.

RUDI BREGAR

Petič s pisatelji kmetiških povesti

Sobota je sončna, da bi bilo vreme lepo tudi v nedeljo! Žal ni. Zjutraj lije kot za stavo. Ker se dopoldne ponavadi dež izlije, upanje na suho popoldne še obstaja.

Zbiramo se na Vačah, v gostilni. Ob enajstih, v dežju. Gostje prihajajo iz vse Slovenije.

Jesen je. Ptice selivke so že odletele v tople kraje. K nam pa za nekaj ur pridejo pisatelji kmetiških povesti. Letos že petič. Z Vač se prestavimo še višje, prav v središče Slovenije, v Slivno. Koprasta megla, ki se vleče med rahlim pršenjem dežja, zastira pogled. Smo v središču, na toplem ob kmečki peči pri Kimovcu. Direktor ČZP Kmečki glas Boštjan Pirc razgrinja pisateljem načrt Kmečke knjižne zbirke, pisatelji pa razgrinjajo vsem in drug drugemu svoje napisane, pa še ne objavljene knjige. Slabo vreme nič ne vpliva na počutje, ob dobrem domačem kosilu in moštu se duše hitro odpro. Povedati je treba še to in ono, pozdraviti in pogovoriti se je treba z vsemi. Tudi zgodovino Vač in GEOSS-a je treba na kratko predstaviti, stopiti do samega središča. Čas pa tako hitro in neusmiljeno beži.

Zdaj pa nazaj na Vače. Literarno srečanje s pisatelji bo v dvorani. Pripraviti je treba še to in ono: razstaviti knjige, prešteti, če je dovolj stolov za goste, povprašati za pevce in se pozanimati, kako bo s poslušalci. Počasi se dvorana polni. Pogrešamo mlade, tiste, ki so že končali osnovno šolo. Mar jih srečanja s pisatelji ne zanimajo? Izgleda, da ne! Pogrešamo predstavnike občinske kulturne, družbenopolitične delavce. Ni jih!

Za korajžo začno fantje s pesmijo. Predstavimo pisatelje, ki jim je poleg ljubezni do domače zemlje skupno tudi to, da so njihove knjige izšle pri založbi Kmečki glas. Štirinajst jih je ostalo na literarnem srečanju. Prvič gostimo tako veliko število pisateljev. Zvemo za mo-

tive za povest Ciganka MAGDE STRAŽIŠAR, iskanje pozabljenega zaklada IVANA SIVCA, odločitev Štajerca MARJANA TOMŠIČA za pisanje o Primorcih in Šavrinhah, časovne stiske pri pisanju MINKE KRIVINA, vodilo JOŽI MUNIH, da naj sovraštvo ne bo večno, popotovanja po naši občini KARLA LESKOVCA, Purgarje in življenje MIMI MALENSĚK, deset zapovedi Belokranjice MARIJE NEMANIČ, bralno mizico in vzgojo ANICE ZIDAR, knjižni prvenec SÖNJE GRIZILE, hobi — pisanje slikarja JOŽETA PETERNELJA, pisanje pesni in ilustriranje IVANA MALAVAŠIČA, kombinacijo pisanja in risanja ZLATE VOLARIČ in aforizme in kiparjenje JOŽETA VOLARIČA. Pisatelji so kratki in iskreni, za kar smo jim kot poslušalci hvaležni. Prinašajo nam sonce. Vačani nam srečanje popestrijo s petjem. Ivan Malavašič, Jože Peternelj, Zlata in Jože Volarič svoje vtise oblikujejo tudi v likovne odgovore, ki jih podarjajo organizatorjem. Anica Zidar pokloni matični knjižnici rokopis svoje povesti Brazde v srcu. Mili Rogelj zaključí letošnje dni v središču Slovenije, fantje pa se poslovijo s pesmijo Ko ptičica na tuje gre. Oglemdo si še razstavdo del Jožeta in Zlate VOLARIČ.

Slavo se bliža. Ostane nam še nekaj minut za osebne pogovore, pozdrave. Znočilo se je. Poslušalci se razidejo, vozniki vžigajo avtomobile. Odhajamo domov polni vtisov, besed, misli, podob. Dež spet prši.

Ponedeljkovo dopoldne. Sonce pošilja svoje žarke skozi oblake. Naredi se čudovit jesenski dan.

Srečanje pisateljev kmetiških povesti je bilo v nedeljo, 18. 10. 1987. Organizirali so ga: Odbor Projekta Vače 81, Zveza kulturnih organizacij Litija, ZIK — Matična knjižnica Litija in ČGP Kmečki glas Ljubljana

J. K., foto: M. Šuštaršič

IZ MATIČNEGA URADA

Poroke, rojstva, smrti...

V mesecu oktobru se je v občini Litija rodilo 7 dečkov in 8 deklic.

Na Bogenšperku se je v oktobru poročilo 55 parov, med njimi:

Kuhelj Srečko, delavec z Izlak, in Učakar Nevenka, likarica z Izlak, Krajnc Matej, inženir kemije iz Radeč, in Bregar Irma, administratorica iz Radeč, Kožir Marko, elektro inženir iz Ljubljane, in Zavec Vesna, študentka iz Maribora, Ule Iztok, disponent materiala iz Zagorja ob Savi, in Klopčil Marjana, prodajalka iz Zagorja ob Savi, Vetršek Miran, električar iz Zagorja ob Savi, in Novak Metka, predmetna učiteljica, z Izlak, Matko Jože, delavec iz Znojilj, in Janež Jožica, delavka s Trojan, Prašnikar Matjaž, orodjar iz Litije, in Rozina Nataša, šivilja iz Male Kostrevnice, Novak Bojan, strojni inženir iz Ljubljane, in Molnar Helena, zdravnica iz Ljubljane, Resnik Drago, dipl. ing. elektrotehnike iz Sevnice, in Čepon Mojca, dipl. ing. kemije iz Ljubljane, Kramar Peter, samostojni tehnološki iz Mirne, in Priatelj Andreja, pripravnik z Mirne, Perovšek Samo, strojni ključavničar iz Ljubljane, in Topolovec Milena, zdravstveni tehnik iz Ljubljane, Pregelj Franc, prodajalec z Ustja, in Avbelj Alenka, prodajalka z Brega pri Litiji, Janc Štefan, rudar iz Hrastnika, in Vajdič Nadica, natakarica iz Hrastnika, Janežič Stanko, avtoličar iz Stične, in Kutnar Mateja, strojni tehnik iz Stične, Murn Tomislav, avtomehanik iz Ljubljane, in Ješovnik Dušica, telefonistka iz Trebenj, Razboršek Janko, vodovodni instalater iz Zagorja ob Savi, in Zore Valerija, šivilja iz Zagorja ob Savi, Klopčič Samo, komercialni tehnik z Izlak, in Beja Jožica, kuharica iz Konjšice, Jereb Franc, strojni inženir iz Trbovelj, in Fatur Stanka, med. sestra iz Šmartna pri Litiji, Mohar Vojko, obrtnik iz Litije, in Zidar Metka, delavka iz Litije, Rus Janez, RTV mehanik z Vrhniko, in Tabor Zvonka, vzgojiteljica iz Dolskega, Hočevar Slavko, strojni tehnik iz Novega mesta, in Biček Dušanka, ekonomistka iz Mestnih njiv, Palčič Slavko, višji upravni delavec iz Litije, in Jene Karmen, konfekcijska šivilja iz Litije, Čarman Igor, gradbeni tehnik iz Litije, in Pavliha Tatjana, kozmetičarka iz Sp. Hotiča, Odlazek Martin, programer iz Ljubljane, in Kolenec Alenka, knjigovodja iz Ljubljane, Starina Lado, rudar iz Trbovelj, in Škrabar Mira, PTT prometnik iz Zagorja ob Savi, Romšek Gorazd, prodajalec iz Ljubljane, in Rusjan Jerneja, prodajalka iz Ljubljane, Vrankar Iztok, strugar iz Zagorja ob Savi, in Rožanc Saša, tiskarka iz Trbovelj, Knez Janko, miličnik iz Briš, in Molka Darja, ekonomski tehnik iz Tirne, Razboršek Beno, skupinovodja iz Dolenje vasi, in Ključevšek Anica, šivilja iz Kisovca, Andič Dejan, prodajalec iz Ljubljane, in Majnar Leonida, prodajalka iz Ljubljane, Trdin Marko, RTV mehanik iz Ljubljane, in Hočevar Marija, frizerka iz Grosuplje, Trlep Drago, strojni ključavničar iz Grosuplje, in Novak Anica, referentka za posl. knjigov. iz Sp. Brezovega, Krstulović Zoran, muzikolog iz Splita, in Cigoj Nataša, ekonomistka iz Male vasi, Beršnjak Stanislav, kuhar iz Hrastnika, in Kranjc Božidara, krojačica iz Celja, Vrhovec Andrej, delavec z Vač, in Hauptman Urška, delavka iz Ljubljane, Doblekar Vinko, kmet. kooperant iz Račice, in Ulčar Irena, delavka iz Šmartnega pri Litiji, Dremelj Anton, elektromonter iz Ljubljane, in Škorjanc Sonja, grafik iz Ljubljane, Zdovc, Mihael, kopač iz Hrastnika, in Špan Saša, višja up. delavka iz Hrastnika, Majce Marko, el. monter iz Ljubljane, in Stare Dragica, knjigovodkinja iz Ljubljane, Puš Andrej, dipl. pravnik iz Domžal, in Avbelj Erika, uslužbenka iz Domžal, Bobnar Andrej, ključavničar iz Dobrnica, in Štrus Jožica, prodajalka iz Šentvida pri Stični, Smrkolj Franci, strojni tehnik iz Zvarulj, in Obreza Marija, gospodinja iz Kisovca, Omahen Mirko, študent iz Višnje gore, in Gostiša Nataša, študentka iz Škofljice, Erjavec Aleš, prodajalec iz Višnje gore, in Omahen Marjeta, PTT tehnik iz Višnje gore, Kanc Drago, voznik iz Malega Gabra, in Pekolj Anica, delavka iz Gombišča, Lušina Albin, sprevednik iz Gornjih Jelenj, in Kraševac Lučka, frizerka iz Hriba nad Ribčami, Štibernik Marjan, orodjar iz Luč, in Rupnik Marija, frizerka iz Luč.

Umrlí v oktobru:

Bernard Franc, 79 let, iz Gabrovke, Potisek Janez, 48 let, iz Litije, Hostnik Pavel, 82 let, iz Črnega potoka, Musar Marija, 67 let, iz Radeč, Mak Apolonija, 76 let, iz Litije, Kastelic Ivan, 55 let, iz Litije, Planinšek Amalija, 77 let, iz Boltje, Penčur Marjan, 55 let, iz Litije, Fele Marija, 87 let, iz Polšnika, Smrekar Marija, 75 let, iz Podšentjurja.

Jožica Čož

Zvone in Romana v Litiji

Navdušenje, s katerim potujeta Zvone Šeruga in Romana Dobnikar z motorjem po svetu, je Zvone prenesel na vseh 180 obiskovalcev, ki so prišli na njegovo predavanje. Predavanje z diapozitivov je bilo v torek, 27. 10. 1987, ob 18. uri v kino dvorani Litija. Čas je bil prekratek, da bi nam Zvone Šeruga, ki je študent novinarstva na FSPN, pokazal še več diapozitivov in povedal še več zanimivosti s svojih poti, čeprav bi poslušalci še kar sedeli in poslušali. Ta večer je Litija zaživela drugače. Ves teden so se pogovori še vračali k tej temi, k potovanju, k ljudem, k Zvonetu in Romani.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubljenega
moža, očeta, sina, brata in dedka

RUDIJA ZUPANČIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in nam pomagali v teh težkih trenutkih.
Vsi njegovi

*Odkar te več ni,
se naš oreh ves dober sklanja
v naše trudne prazne noči
in grenko, grenko ihti.*

Ob nepričakovani in boleči izgubi našega dragega
moža, očeta, sina, brata in dedka

MARJANA PENČURJA

zidarskega mojstra iz Litije

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znanec za ustno in pisno izrečeno sožalje, darovano cvetje ter za spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo dr. Kraljevi, župniku za lepo opravljen obred, glasbeniku za zaigrano žalostinko, govorniku za tople poslovilne besede slovesa ter vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih lajšali bolečino in sočustvovali z nami.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega dragega

JANEZA KASTELICA

Vsem, ki ste izrazili ustno ali pisno sožalje, darovali cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti, iskrena hvala.

Vsi njegovi

Litija, 15. oktobra 1987

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega

FRANCA HROVATA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih slovesa, nam izrazili sožalje, darovali cvetje in pokojnika spremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala kolektivu Doma počitka Tisje, kolektivu Industrije usnja Vrhnika TOZD Šmartno, sosedom in g. župniku za opravljen obred v Šmartnem in Dolskem.
Hvala vsem, ki ob grobu počastite njegov spomin.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

IVANE NAGODE

roj. URŠIČ

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znanec, ki ste v težkih trenutkih sočustvovali z nami, nam ustno izrekli sožalje, pokojnici darovali cvetje in jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala zdravstvenemu in strežnemu osebju Zdravstvenega doma Litija, tov. Evi Kovič za poslovilne besede, pevcem iz Kresnic in župniku za opravljen obred.

Vsi njeni

Golišče, 17. novembra 1987

ZAHVALA

Ob smrti našega očeta

KARLA KOKOVICA

iz Zavrstnika 11

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znanec in sodelavcem Železniške postaje Litija, Lesne industrije Litija, Centromerkurja Litija, Osnovne šole Šmartno in DO Kovina Šmartno za podarjeno cvetje, izražena sožalja ter spremstvo na njegovi zadnji poti.

Prav posebno se zahvaljujemo dr. Šašiču za dolgoletno zdravljenje in gospodoma župnikoma iz Šmartna in Štange za opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob izgubi drage sestre in tete

FRANCKE JURICA

roj. 20. 11. 1912, Šmartno 30

se iskreno zahvaljujemo Domu Tisje za skrbno nego. Posebno se zahvaljujemo sestri Kristini in strežnicam z oddelka. Hvala g. župniku za opravljen obred in poslovilne besede, pevcem za zapete žalostinke in vsem, ki ste ji darovali cvetje in jo spremili na zadnji poti.

Žalujoči: sorodniki

*Oktobrski veter
je nežno pihljaj,
pošiljal je očiju
zadnji pozdrav*

ZAHVALA

V neizmerni bolečini ob izgubi našega najdražjega

STANETA ROZMANA

iz Litije

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znanec, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se kolektivu CD ZG Parmova 35, Ljubljana, SP Pri banki Litija, železničarski srednji šoli, Vanjinim in Melitinim nekdanjim sošolcem, KK Litija, ženski ekipi, ter pevcem Lipe.
Prisrčna hvala vsem, ki se vam korak ustavi ob njegovem preranem grobu in se ga s toplo mislijo spominjate!

Njegovi: Tončka, Vanja, Melita ter ostali sorodniki

Prebrisani pionir

Bila je vztrajna, četrta partizanska zima. Čas pustih dni in dolgih noči. Zmrznjena plast snega se je tako iskrla v mesečini kot bela odeja s srebrnimi zvezdicami. Mrzel veter se je razposajeno poigral po gorah, požvižgaval okoli gozdov in zavijal po dolinah.

Kurirja minerske čete, Tinko in Bruno, sta odrinila iz Moravške doline na nevarno in dolgo pot v Revirje. Šla sta po razstrelivo in druge stvari za miniranje. Sprva sta kar urno spešila korak po hribovskih poteh, na rebri debelo zasneženega pogorja pa sta jela omagovati. Suh sneg se jima je mel pod nogami, ko da bi hodila po živem pesku. S težavo sta se vendarle povzpela na gorsko sedlo, od tam pa zavila čez poseko na Poljane.

Na samotni Smrekarjevi domačiji je Tinko potrkal na polkence. Gospodinja, ki je ravnokar vzela iz peči tedensko peko kruha, je takoj spoznala dogovorjeno znamenje in odprla vrata. Utrujena kurirja sta tiho vstopila. Bila sta ivnata kot snežna moža. Vsa prezebla sta se stisnila h kmečki peči, dobrosrčna mati pa jima je prinesla lonc topljenega mleka in pol hlebec svežega kruha.

Tedaj se je prebudil dvanajstletni pobič Silvo. Po glasu je spoznal oba kurirja, a se jima ni pokazal. Neslišno je zlezal iz postelje, se urno oblekel in obul, zlezal pod peč in potegnil iz skrinjice svoje igrače. Spretno se je opasal okoli suknjiča, zataknil za pas leseno pištolo in bombo ter si nadel titovko. Tak je vstopil v sobo in strumno pozdravil kurirja s pestjo, po partizansko.

Bruno in Tinko, ki sta si že ogrela prezeble ude in napolnila prazna želodca, sta začudeno opazovala tega partizanca in ga pohvalila za njegovo izvirno domiselnost. V živahnem pogovoru, v katerem je Silvo želel zvedeti čim več podrobnosti o partizanih, sta mu kurirja potešila marsikatero radovednost ter mu svetovala, kako naj pridobi čim več vrstnikov in naj organizira pionirski odred.

Tinko je pogledal na uro in se zdrznil, ker so se tako dolgo zak-

ramljali. Kurirja sta morala odriniti na javko, da ju dan ne bi ujel na poti. Popila sta še preostalo mleko, spravila v žepe hruškove krlje, ki jima jih je ponudila mati, in odšla v mrzlo noč.

Silvo je bil tako prijetno vznemirjen od partizanskega obiska, da ni šel spat. Sedel je na zapeček in začel sestavljati seznam vaških šolarjev, ki bi prišli v poštev za pionirski odred.

Nenadoma je nočno tišino preparamljal rezek mitralješki rafal. Silvo je pohitel na podstrešje in skozi lino prisluhnil v noč. Tam zadaj pri potoku je še vedno regljala strojnica, zaprasketalo je tudi nekaj pušk, vmes pa se je zarezala gromka eksplozija ročne bombe in votlo odmevala po vaškem zakotju.

Dečka je boleče stiskalo v prsih, srce mu je močno utripalo. Skrbelo ga je, kaj je s kurirjema, ki sta se malo prej odpravila v smeri, odkoder je bilo slišati ognjeni rezget. Tedaj je v mesečini zagledal na košenici veliko črno piko, ki se je počasi pomikala po snegu. Še trenutek in Silvo je spoznal, da je tista pika kurir Bruno, ki se je plazil po tleh, ko da nima nog. Očitno je bilo, da je težko ranjen. Silvo je pohitel k njemu in mu pomagal, da je po levi nogi s težavo odskakljal do domačije.

Ko sta Bruno in Silvo zavila v hišo, se je zgoraj nad košenico zakrohotala brzostrelka. Kmalu je za njima prisopihal tudi Tinko in povedal, da se je splazil nemški zasedi za hrbet in usekal po njej. Štiri sovražnike je pregnal v dolino, petega pa je podrl v potok.

Iznajdljiva mati je brž očistila veliko rano na Brunovi desni nogi z žganjem, v katerem se je

namakala arnika, nato pa razparala platneno rjuho in pomagala Tinku, da sta mu povila ranjeno nogo. Silvo je medtem odšel na košenico ter s smrekovo vejo nagrebel snega, da je zakril krvave sledi na stezi.

Tinko, ki je bil več bolničarskih opravil, je menil, da je Brunova rana zelo nevarna. Zato je prosil Smrekarico, da bi ga začasno prevzela na zdravljenje in poskrbela za zdravniško pomoč. Obljubil ji je, da se zagotovo vrne s patroljo po ranjenca, nato pa je po stranski poti odhitel na javko.

Silvo je bil resno zaskrbljen in zelo globoko zamišljen. Nenadoma pa je prisebno ogrnil plašč, namignil materi, naj pazi na ranjenca, in odhitel v dolino. Ko je priteknel v mesto, se je že zdanilo. Zavil je naravnost k Hermanovi vili. Čeprav je vedel, da je zdravnik nemčur, je samozavestno potrkal na vrata. Drugega zdravnika tedaj ni bilo v mestu. Priletnega doktorja Hermana je prosil, naj bi šel k njegovi materi, češ da je hudo bolna.

»Na Poljane ne grem. Tam so sami komunisti!« je odvrnil naduti mož in hotel zapreti vrata. Toda Silvo ni odnehal, zdravnik pa tudi ne. Ko je deček že skoraj obupal, mu je v glavo šinila drzna misel. Odmaknil se je v kot odpel plašč ter potegnil izza pasu leseno pištolo in jo nameril v zdravnika.

»Ranjeni partizan potrebuje zdravniško pomoč... Če ne gres-te z menoj, bom uporabil orožje. Tako so mi naročili partizani!« je dejal in dvignil ramena, da bi bil videti malce večji.

Zdravnik je smrtno prebledel in se povsem zmedel. Prav brez-zumno je oblekel plašč, pograbil veliko zdravniško torbo, pri-

pravljeno za obiske na domu, in šel na pot. Na robu mesta se je bojzljivo ozrl nazaj. Ko je videl, da Silvo meri vanj s pištolo, je prav pohlevno korakal navkreber proti Poljanam.

Ob osmih sta zdravnik in prebrisani Silvo prispela na Smrekarjevino. Ranjeni Bruno je z resno partizansko besedo opozoril zdravnika, naj opravi svojo dolžnost, kot mu veleva etika. In mož se je očitno zelo potrudil. Skrbno mu je očistil globoko rano, izdrl kroglo iz kosti, zašil raztrgano kožo, povil rano in mu dal injekcijo.

Ko je zdravnik odhajal, mu je hvaležni kurir Bruno zabičal, naj ne črhne o tem dogodku nikomur, zakaj izdajstvo je treba zelo drago plačati. In zdravnik Herman je obljubil, da bo molčal. Ko je stopil iz hiše, mu je Silvo pokazal svojo pištolo, ki jo je izdelal iz hrastove grče. Zdravnika je bilo tako sram, da je ves iz sebe jezno zarobantil: »Predrzno si me ustrahoval!«

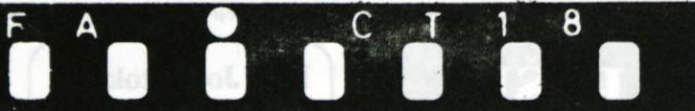
Kurir Bruno je dobro prenašal bolečine, saj je bil vesel, ker se je globoka rana na nogi hitro celila. Sicer pa ga je Smrekarjeva mama skrbno negovala in mu stregla v zakurjeni kamrici, Silvo pa ga je kratkočasil ter se od njega učil partizanskih veščin.

Silvo je potem pridobljeno znanje in partizanske spretnosti z uspehom prenašal na druge fantiče v partizanskem pionirskem odredu, ki ga je ustanovil in vodil z veliko zavzetostjo in ponosom.

Čez nekaj dni so prišli na Smrekarjevo domačijo partizani. Ko je Tinko povedal, da je dobil razstrelivo in da so z njim preteklo noč porušili nemško postojanko v Savinjski dolini, ga je Bruno od veselja krepko objel. Nato je ves srečen hotel vstati, a ni šlo.

Ko so partizani položili Brunu na nosila, da ga odnesejo v partizansko bolnišnico, so mu polzele debele solze po licu. Zahvalil se je dobri Smrekarjevi mami za materinsko skrb, Silva pa potrepljal po rami in mu v veliko priznanje dejal:

»Junak si! Smelo vodi partizanski pionirski odred!«

Filmska razglednica

Prijetni prednovoletni dnevi

Tokratna filmska razglednica vam na kratko predstavlja program litijskega kina za zadnji letošnji mesec. Pravzaprav kar težko verjamemo, da je že spet leto naokrog in da bo sedmice ob osmici zamenjala osmica. Pisalo se bo torej leto 1988. Upajmo, da bo boljše od letošnjega.

Sedaj pa se vrnimo k programu za december.

2. in 3. decembra si boste lahko ogledali ameriški karate film Maščevalec iz pekla. Film Cena ljubezni pa je film za tiste, ki se radi smeji.

Zadnjih pet filmov v decembru namenimo prednovoletnemu praznovanju. Najprej bodo na svoj račun prišli najmlajši, saj smo zanje pripravili risani film z naslovom Čudežni grm. Film je prikupna pravljica o živalih in lepota narave.

Steven Spielberg je s pomočjo kolegov ustvaril dve zelo dobri komediji. V filmu Nora invazija na Kalifornijo ne manjka komičnih scen, nepredvidljivih situacij in prikupnih neumnosti.

Gremlini pa je film o majhnih, zelo navihanih bitjih, ki zagodejo ljudem ravno na božični večer. Mala bitja so zares neustrašna saj jih ne prestraši niti pogled prijatelja, ki ga je prestrašena gospodinja uspela zapreti v mešalnik in ga pošteno »zmiksati«. Kljub svoji porednosti pa so mali gremlini tako hudo dobro prikupni, da se bodo marsikomu vsidrali v srce.

Prav ob koncu leta pa bomo zavrteli še dve komediji: Super lepoteč in Smoki in razbojniki.

Ob koncu vam želimo veliko zabave pri spremljanju filmskih predstav. Za dobre želje ob novem letu pa bo čas v zadnji letošnji razglednici konec decembra.

G. M.

MERCATORJEVA NOVOST

KLUB MERCATOR tudi v Litiji

Od 14. septembra letos lahko vsi občani v posebej določenih trgovinah, prodajalnah, gostinskih objektih, ki sodijo v eno od temeljnih ali delovnih organizacij sozda Mercator, kupujejo Mercatorjeve kupone. Vrednost kuponov je 20, 50, in 100 tisoč dinarjev. Z nakupom kupona dobijo tudi člansko kartico »Kluba Mercator«.

Prednost nakupa kupona: nakup kupona je oblika varčevanja, ki kupcu kupona prinaša 70-odstotne obresti, če kupon vnovči ali kako drugače porabi pred iztekom gnega leta od njegovega nakupa. Če pa kupon vnovči po enem letu od nakupa, mu prinaša 135-odstotne obresti (obrestovana vezana vloga). Kupljen kupon lahko kupec kadarkoli zamenja za gotovino v tisti prodajalni oziroma poslovni enoti Mercatorja, v kateri je kupon kupil in prejel klubsko kartico. Lahko pa z njim plačuje vse vrste blaga in storitev, ki jih nudi več kot 1600 prodajal in drugih (gostinski, turistični, storitveni) obratov Mercatorjeve mreže po vsej Sloveniji, pa tudi v Beogradu in nekaterih krajih sosednje republike Hrvaške. Vsak občan naj si sam izračuna koristnost, ki mu jo nudi geslo: denar v žepu, obresti pa tečejo. In to poštene obresti.

Namen ustanovitve Kluba Mercator: vse ostrejši pogoji gospodarjenja, visoke obresti in vedno manjša kupna moč prebivalstva narekujejo gospodarstvu, da poišče vire za svojo reprodukcijo. Oblika, ki vam jo ponuja SOZD Mercator-KIT, je ena od možnih. Pri tem pa velja načelo, da morata oba v poslu: občan in gospodarska organizacija svoj interes opredeliti na osnovi

medsebojnega zaupanja in poštenja. Zato za izplačilo in vnovčljivost kupljenih kuponov jamči sestavljena organizacija Mercator-Kit, njenih 19.500 delavcev in 20.000 združenih kmetov.

Podrobne informacije: vse informacije in obvestila v zvezi s »Klubom Mercator« lahko občani dobijo v najbližji Mercatorjevi poslovni enoti. Informirate se lahko o ravnanju s klubsko kartico, nakupu kupona, načinu plačila s kuponom, o obrestovanju kupljenih kuponov (hranilnih vlog in o valorizaciji obrestnih mer, času obračuna obresti in še o vrsti drugih podatkov, ki jih bo občan zahteval.

Obenem vabimo vse občane, ki so naleteli na kakršnekoli težave pri včlanjevanju v »Klub Mercator«, izplačilo kuponov oziroma plačilo s kuponom, da nas o svojih težavah obvestijo s pismom ali pa po telefonu (061) 215-173. Veseli pa bomo, če se boste oglasili tudi s svojimi pohvalami.

Pooblaščen poslovničar Mercator za izdajo kartic Klub Mercator in prodajo Mercator kuponov v Litiji je samopostrežna trgovina na Rozmanovem trgu. Vse potrebne informacije lahko dobite tudi v ostalih poslovnih enotah Mercatorja, kjer lahko s kuponi tudi kupujete.

**Vsi delavci Mercatorja vas vabimo:
Postanite tudi vi član Kluba Mercator**

KOMUNALNO OBRATNO PODJETJE KOMUNALA LITIJA

Litija, Ponoviška 15,

razpisuje prosta dela in naloge

voznika C kategorije

Pogoji:

- poklicna šola za voznike motornih vozil, izpit C kategorije
- 3 leta delovnih izkušenj
- poskusno delo traja 3 mesece

Pisne prijave z ustreznimi dokazili naj kandidati pošljejo na gornji naslov. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

K sodelovanju vabimo tudi študente in upokojujence za kasiranje komunalnih storitev v Litiji in Šmartnem. Nagrajevanje po učinku. Podrobnejše informacije dobite v kadrovskem oddelku.

Zavod za izobraževanje in kulturo

Litija, Parmova 9

Delavska univerza

v decembru pričetek novih oblik izobraževanja

V decembru se bodo pričela predavanja za tele oblike izobraževanja:

- komercialni tehnik
- začetni strojepisni tečaj
- tečaj za skladiščnike

Prijave sprejemamo na Delavski univerzi Litija, tel. št. 881-182, kjer dobite tudi vse potrebne informacije.

Zavod za izobraževanje in kulturo Litija, Delavska univerza

objavlja za šol. l. 1987/88

RAZPIS

I. za vpis v programe srednjega usmerjenega izobraževanja

1. kovinsko-obdelovalna usmeritev
 - program obdelava kovin in upravljalac strojev (1. in 3. letnik) — SR
 - program obratni strojni tehnik — tehnolog (1. letnik) — NAD
2. promet in zveze
 - program voznja motornega vozila — smer voznik (SKR)
 - program organizator notranjega prometa — prometni tehnik (NAD)
3. komercialni tehnik (dveletna šola) — SR
4. živilska predelava — smer živilski delavec (SKR)

II. v osnovno šolo za odrasle (od 6. do 8. razreda)

III. v programe strokovnofunkcionalnega izobraževanja za delo (tečaje):

- upravljalca lahke in težke gradbene mehanizacije
- tečaj za voznike viličarja
- tečaj tujih jezikov (angleški, nemški, italijanski)
- začetni in nadaljevalni strojepisni tečaj
- tečaj za skladiščnike
- začetni in nadaljevalni tečaj šivanja in krojenja
- tečaj za gostinske delavce
- tečaj iz varstva pri delu
- higijenski minimum

Vse informacije o posameznih oblikah izobraževanja dobite na delavski univerzi, Parmova 4, tel. 881-182, vsak dan od 8. do 12. ure in od 15. do 16. ure, ob sobotah od 8. do 10. ure.

NOGOMET

Medobčinska nogometna liga Ljubljana

V nanovo ustanovljeni medobčinski nogometni ligi Ljubljana, ki ima dve ligi, nastopata v prvi ligi moštvi Litije in Apnarja, v drugi ligi pa nastopa Enotnost iz Jevnice.

Moramo reči, da je 14-članska liga kvalitetno precej izenačena, igra dokaj dober nogomet, s tem pa se je tudi zanimanje za nogomet povečalo.

Moštvo Litije, ki je v prvih treh kolih doživelo dva poraza, je v nadaljevnaju prvenstva prikazalo zelo dobro igro in trenutno zavzema po 11 kolih 3. mesto, s tem pa ima v spomladanskem delu tudi možnost za najvišje mesto.

Zelo dobro igra tudi moštvo Apnarja, ki je tudi tik pod vrhom. Prijetno pa so presenetili igralci Enotnosti iz Jevnice, saj so vodilni na lestvici druge lige.

Lestvica MNL Ljubljana po 11 kolih:

1. Ihan	11	8	2	1	21 : 8	18
2. B. Krajina	11	7	2	2	22 : 10	16
3. Litija	11	7	1	3	29 : 16	15
4. Svoboda	11	5	3	3	22 : 15	13
5. Mengeš	11	5	3	3	20 : 13	13
6. Apnar	11	5	3	3	10 : 11	12
7. Radomlje	11	5	2	4	20 : 17	12
8. Kočevje	11	4	3	4	18 : 18	11
9. Livar	11	2	5	4	20 : 20	9
10. Ilirija	11	1	7	3	10 : 15	9
11. Črnuče	11	2	3	6	10 : 22	7
12. Dob	11	1	4	6	14 : 26	6
13. Usnjar	11	2	2	7	12 : 23	6
14. Tabor	11	1	4	6	9 : 23	6

Mirko Plaznik

Nogometni klub Litija prireja 31. 12. 87

SILVESTROVANJE

v dvorani na Stavbah v Litiji.

Igra nasamber ALPINA.
Silvestrski menu.

Rezervacije bo možno dobiti po 1. 12. 87 v Predilnici in DZS — knjigarni.

1. novembra sem izgubil manjšo žensko uro znamke DARWIL od stanovanja na Sitarjevski 35 do pokopališča Litija na vzhodni strani. Prosim poštenega najditelja, da jo vrne na Postajo milice Litija.

ŠOLSKO ŠPORTNO DRUŠTVO »TISJE« Šmartno pri Litiji

Vsi, ki imate doma otroško smučarsko opremo (tudi oblačila) za starost od 9 do 13 let in je ne potrebujete več, prosimo, da nam jo podarite in s tem pripomorete k uspešni realizaciji zimske šole v naravi in smučarskega tečaja.

Sporočite svoj naslov in po opremo pridemo tudi na dom ali pa jo osebno prinesite na našo šolo.

Udeležba na Tisju

Planinsko društvo Litija je izvedlo že šest spominskih planinskih pohodov na Tisje. Udeležba v posameznih letih je bila naslednja:

1981 — 407 udeležencev

1982 — 887 udeležencev

1983 — 610 udeležencev

1984 — 1108 udeležencev

1985 — 770 udeležencev

1986 — 988 udeležencev

Doslej se je pohodov udeležilo 4770 udeležencev, podelili so 2903 bronaste in 253 srebrnih značk.

V štiridesetih letih smo gradbinci SGD Beton zgradili več kot 2,5 milijona kvadratnih metrov raznih objektov.

SGD Beton, ki zaposluje dva tisoč delavcev, praznuje letos 40. obletnico svojega uspešno opravljenega dela.

Naše delo in življenje v 40 letih je tesno povezano z vsemi značilnostmi razvoja naše družbene skupnosti. Številni objekti, ki smo jih v tem času zgradili, so odraz razmer in potreb celotnega gospodarskega razvoja.

Začeli smo enostavno, skromno, vendar z zagnanostjo, iznajdljivostjo in velikimi napori. Z znanjem in bogatimi izkušnjami pa smo se razvili v močan gradbeniški poslovni sistem.

40 let od ideje do popolnosti

ŠPORT IN REKREACIJA

Na GEOSS tudiz rolkami

Sredi novembra je tekaška sekcija Partizan Litija organizirala prvi tek z rolkami na GEOSS. Prireditev je potekala v slabem vremenu, zato je bila udeležba tekačev skromna. Kljub temu pa so vsi nastopajoči brez posebnih težav premagali 7.000 m dolgo progo od Sp. Hotiča do geometričnega središča Slovenije v Sp. Slivni z višinsko razliko 389 m (pionirske kategorije od Vač do GEOSS-a na 2.000 m dolgi progi z višinsko razliko 120 m).

Zmagovalci po posameznih kategorijah so bili:

ml. pionirke: Kenk (Vrhnik) 16,37; **ml. pionirji:** Jezeršek (Unior Olimpija) 13,29; **st. pionirke:** Čarman (Unior Olimpija) 12,30; **st. pionirji:** Bašelj (Kranjska gora) 11,56; **ml. mladinci:** Bahar (Unior Olimpija) 32,50; **st. mla-**

dinci: Klemen (Unior Olimpija) 33,55; **člani do 31 let:** Gril (Unior Olimpija) 31,31; **od 31 do 40 let:** Čarman (Partizan Litija) 35,17; **nad 41 let:** Bahar (Unior Olimpija) 35,09.

Tradicionalnemu kolesarskemu vzponu na GEOSS se je tako pridružila še tekma z rolkami, ki Slovenijo že osvaja kot nova športna panoga, nadvse primerna za predpripravo na smuštarski tek, lahko pa tudi kot samostojna panoga. Organizatorji razmišljajo še o organizaciji teka na GEOSS, ki bi ga organizacijsko izvedlo športno društvo Vače, ki tudi sicer sodeluje pri kolesarskem in rolkarskem vzponu na GEOSS. Vse tri tekme skupaj bi nato štele za takoiimenovani »tris«, kjer bi se upoštevali rezultati vseh treh panog.

Š. S.

ROKOMET

Je izpad iz lige res neizbežen?

Rokometiški IUV Usnjarka so na lestvici I. republiške lige v zares nezavidljivem položaju. Zadnje mesto, brez zmage in brez točk (v času oddaje tega prispevka) kaže, da se je v klubu dogdil velik preobrat, žal navzdol. Kako bi si sicer razlagali, da si klub, ki vrsto let posega prav v konico slovenskega rokometu, kar čez noč privoščiti takšen padec, in to z »elitno« člansko ekipo, ki je pokazatelj stanja v vsakem športnem klubu. Ne gre skrivati in zamolčati glavnega vzroka za to. Zlato Kolar, ki danes igra v I. avstrijski ligi, je skupaj s Karlom Špendetom, ki je odšel k drugaligašu v Titov Vrbas, na tekмах dosegel malodane 75% vseh golov. Preostala četrtina golov pa je tudi bila več ali manj posledica dejstva, da so morale nasprotno obrambe na Kolarja in Špendeta »poslati« vsaj tri igralce, s čimer so si lastne obrambne vrste zelo razredčile. Odhod Boruta Mačka k Dinosu Slovanu je klub sicer prebalel, saj so ob njegovem odhodu igrali večinoma še vsi tisti igralci, ki so bili prvaki I.

republiške lige, sedaj pa je povsem očitno, da pravih zamenjav za to trojico ni. V klub je sicer prišel Bala iz Celja, vendar je zgolj ta okrepitev premalo. Poleg vsega pa se je Bala znašel še v vlogi graditelja igre in strelca, kar je ob zunanjih soigralcih brez izkušenj zanj prevelika obremenitev.

Ob ocenjevanju nastalega stanja se pojavlja več vprašanj. Zakaj so trije vrhunski igralci pravzaprav sploh odšli? Če je za Mačka povsem jasno, da ga k Slovanu niso gnali denarni vzroki, ampak zgolj želja po napredovanju, se pri ostalih dveh na to vprašanje ponuja drugačen odgovor. Pri nas je v I. in II. ligi rokomet ne igra samo zaradi veselja, Kolar pa k avstrijskemu prvotigašu Bruggu tudi ne hodi le zaradi kave in margarine.

Drugo vprašanje pa je, zakaj v klubu niso bili v stanju nadomestiti odhodov najboljših igralcev. Možnosti bi bile dve: ali iz lastnih mladinskih vrst, kar so sicer storili, vendar brez uspeha, ali pa pridobiti ustrezne igralce od drugod. Tudi to so storili, vendar samo z malo žličko (Bala). Posledice so sedaj tu.

Če so se v klubu (že) sprizgnili z izpadom članske ekipe iz I. republiške lige, bodo morali računati tudi s splošno oslabitvijo klubskega dela, kar je nujna posledica vsakega neuspeha. To pa pomeni, da se bodo v II. ligi znašli s slabšo klubsko upravo, čeprav bi morala biti za vrnitev nazaj v I. ligo prav uprava najmočnejša.

Znani so primeri, ko so se izpada iz lige rešile ekipe, ki so bile v še bolj neugodnem položaju, zato je sedaj poteza na upravi. Če bi zares imeli namen ostati v ligi, je jasno, da obstanek lahko zagotovijo le s primernimi igralškimi okrepitevami. Ob dejstvu, da je letošnja I. republiška liga kvalitetno dokaj šibka, bi se utegnil podvig posrečiti in napol potopljeno ladjo spraviti na površje. Vedeti je namreč treba, da je potopljena ladjo težko dvigniti, kar bo bilo treba upoštevati ob eventualnem planiranem izpadu iz I. lige oz. vnaprejšnjem sprizgnenju z njo.

Š. S.

NOGOMET

Občinska nogometna liga

Jesenski del občinske nogometne lige, v kateri nastopa 7 ekip, je prepričljivo dobila ekipa ZAVRSTNIKA, ki je vsa srečanja tudi dobila.

Tekme so bile zelo zanimive, saj moštva nastopajo z izkušenimi igralci — večinoma bivšimi nogometaši. Tekmovanje je potekalo brez pripomb, tako da je liga v jesenskem delu popolnoma uspela.

OBČINSKA NOGOMETNA LIGA — jesen 87

5. kolo:							
Sava : Zavrstnik							1 : 2
Dolina : ZL							5 : 3
Gradec : Hotič II.							5 : 2
6. kolo							
Zavrstnik : Dolina							4 : 1
Hotič I. : Sava							5 : 2
ZL : Gradec							3 : 9
7. kolo							
Gradec : Zavrstnik							2 : 5
Dolina : Hotič I.							0 : 3
Hotič II. : ZL							1 : 1

LESTVICA PO JESENSKEM DELU:

1. Zavrstnik	6	6	0	0	31 : 6	12 točk
2. Hotič I.	6	4	1	1	31 : 9	9 točk
3. Gradec	6	3	2	1	28 : 14	8 točk
4. Dolina	6	2	2	2	14 : 17	6 točk
5. Sava	6	1	1	4	13 : 23	3 točk
6. ZL	6	1	1	4	16 : 51	3 točke
7. Hotič II.	6	0	1	5	7 : 20	1 točka

Plaznik Mirko

ŠE JE ČAS, DA SE PRIJAVITE ZA AKCIJO »ZDRAVO«

ki jo bo v letu 1988 vodil odbor za športno rekreacijo pri ZTKO Litija. Akcija je namenjena vsem zdravim in tistim, ki to želijo biti. V celem letu bo treba izpolniti po eno nalogo v teku, kolesarjenju in hoji, pri vsaki panogi pa udeleženci izberejo katerokoli prireditev izmed treh ponujenih.

Veljajo naslednje prireditve:

- TEK:**
1. Tek OF Gabrovka 12 km (april)
 2. Tek zmage Litija 12 km (maj)
 3. Kros—občinski 10 km (september ali oktober)

- KOLESARJENJE:**
1. Vzpon na GEOSS 14 km (junij)
 2. Maraton Valvasor 70 km (avgust)
 3. Kolesarimo cca 60 km (julij)

- HOJA:**
1. Pohod na Janče (maj)
 2. Pohod na Tisje (december)
 3. Eden izmed izletov PD Litija

Vsak, ki bo opravil po eno izmed nalog v posameznih disciplinah, bo prejel nalašč za to akcijo izdelano medaljo. Posebna priznanja bodo prejele tudi družine. Čas pri izpolnjevanju nalog se ne bo meril; važno bo progo preteči oz. prekolesariti in prehoditi.

Podrobnejše informacije dobite na ZTKO Litija, Valvasorjev trg 9 a (tel. 881-229 in 882-215)!

Rok za prijave je 31. december 1987 na ZTKO Litija.

GLASILO OBČANOV — Ustanovitelj: Občinska konferenca SZDL Litija. Glavni urednik: Andrej Kralj. Ureja uredniški odbor: Jože Sevljak (odgovorni urednik), Mija Bernik, Dušan Gnezda, Franc Končar, Marina Krnel, Gorazd Mavretič, Slavko Rokavec, Boris Žužek, Jelka Belec (lektorica Glasila občanov). Uredniški odbor Delegatskega obveščevalca: Tine Brilej (odgovorni urednik), Vid Praunseis, Roža Urbanc. Predsednik izdajateljskega sveta: Miro Kaplja. Oblikovanje in tehnično urejanje: Drago Pečenik. Priprava za tisk: DIC TOZD Grafika Novo mesto. Tisk: A. Jovanovič, Litija. Naslov uredništva: Litija, Parmova 9, tel. 881-102. Časopis prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno na dom.